

Urząd Miasta
Szczecin

POLITYKA FINANSOWA MIASTA SZCZECIN

*Prognoza łącznej kwoty długu
na lata 2009-2036*

Szczecin, 13 listopada 2009

SPIS TREŚCI

I. POLITYKA FINANSOWA MIASTA SZCZECIN	4
1. Cele polityki finansowej	5
2. Podstawy prawne polityki finansowej	5
3. Narzędzia polityki finansowej	5
3.1. Budżet zadaniowy	6
3.2. Wieloletnie planowanie finansowe	7
3.3. Wieloletni plan inwestycyjny	7
3.4. Dług publiczny	8
3.5. Rating	10
4. Polityka budżetowa	12
4.1. Dochody budżetu	13
4.2. Wydatki budżetu	22
5. Zarządzanie długiem	23
6. Skutki światowego kryzysu gospodarczego dla budżetu Miasta	25
7. Ustawa o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r.	26
II. WIELOLETNI PLAN FINANSOWY MIASTA SZCZECIN Z PERSPEKTYWĄ INWESTYCYJNĄ DO ROKU 2015	28
1. Główne parametry budżetowe Miasta Szczecin w latach 2008-2010	29
2. Główne parametry budżetowe Miasta Szczecin w latach 2010-2015	30
3. Dochody budżetu Miasta Szczecin w latach 2010-2015	31
4. Wydatki budżetu Miasta Szczecin w latach 2010-2015	32
III. PROGNOZA KWOTY DŁUGU MIASTA SZCZECIN W LATACH 2009-2036	33
1. Analiza zdolności kredytowej w latach 2008-2015	34
2. Prognoza łącznej kwoty długu w latach 2009-2036	35
IV. GRAFICZNA PREZENTACJA STRUKTURY ZADŁUŻENIA I STRUKTURY FINANSOWANIA INWESTYCJI	40
1. Poziom zadłużenia w latach 2009-2015	41
2. Struktura zadłużenia w latach 2010-2015	42
3. Obsługa zadłużenia w latach 2009-2015 wg ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r	43

4. Obsługa zadłużenia w latach 2009-2015 wg ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r	44
5. Finansowanie inwestycji z budżetu Miasta w latach 2005-2012	45
6. Finansowanie inwestycji z budżetu Miasta w latach 2009-2015	46

Polityka finansowa Miasta Szczecin

1. CELE POLITYKI FINANSOWEJ

Finanse samorządu terytorialnego są integralną częścią publicznego systemu finansowego, obejmującego procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz z ich rozdysponowaniem. Odpowiednio do pojęcia finansów publicznych, finanse samorządu terytorialnego określane są jako zasoby i środki pieniężne oraz operacje finansowe, polegające na gromadzeniu dochodów własnych i dochodów wyrównawczych oraz przychodów, a także na dokonywaniu wydatków i rozchodów przez jednostki samorządu terytorialnego w celu sfinansowania zadań własnych i zleconych im przez państwo oraz zadań wspólnych.

Cele polityki finansowej Miasta Szczecin są sprzężone ze *Strategią Rozwoju Miasta*, w której określone zostały dążenia oraz perspektywy rozwoju gminy. Założenia polityki dochodowej, pozyskiwania środków z funduszy unijnych oraz perspektywy polityki inwestycyjnej stanowią jej podwaliny. Zarządzanie finansami opiera się na wieloletnim planowaniu i ścisłej korelacji między rocznym budżetem, a wieloletnim programem rozwoju Szczecina, którego główną częścią jest *Wieloletni Program Inwestycyjny (WPI)*. Zgodnie z zapisami *Strategii* bezwzględny priorytet zyskują zadania dofinansowane ze środków pomocowych i funduszy zewnętrznych.

Celem strategicznym polityki finansowej jest zabezpieczenie środków finansowych na realizację zadań bieżących Miasta przy jednoczesnym utrzymaniu wzrostu poziomu wydatków inwestycyjnych. Równorzędnym zadaniem na najbliższe lata jest łagodzenie konsekwencji światowego kryzysu gospodarczego, skutki którego odczuły samorzady w Polsce.

2. PODSTAWY PRAWNE POLITYKI FINANSOWEJ

Zadania i kompetencje Miasta wynikają z przepisów ustaw: z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym. Do zadań własnych Miasta należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. Ustawy określają, które z zadań mają charakter obowiązkowy. Ustawy mogą nakładać na Miasto obowiązek wykonywania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, a także z zakresu organizacji przygotowań i przeprowadzania wyborów powszechnych oraz referendów. Zadania z zakresu administracji rządowej mogą być również wykonywane na podstawie porozumień

z organami tej administracji. Miasto może wykonywać również zadania leżące w gestii innych samorządów na podstawie porozumień z nimi zawartych. Wyżej wymienione zadania są finansowane z dotacji.

W celu wykonywania zadań Miasto tworzy jednostki organizacyjne, a także zawiera umowy z innymi podmiotami np. organizacjami pozarządowymi. Przy wyborze formy organizacyjnej decydującym czynnikiem jest efektywne wykorzystanie zasobów.

Zasady planowania, pozyskiwania i wydatkowania środków niezbędnych do realizacji zadań reguluje *ustawa o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r.* Naczelną zasadą jest dokonywanie wydatków publicznych w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

Ustawa określa również:

- zasady i sposoby zapewnienia jawności i przejrzystości finansów publicznych,
- formy organizacyjno-prawne jednostek sektora finansów publicznych,
- zasady kontroli finansowej i audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych,
- sposób finansowania deficytu i zasady operacji finansowych dokonywanych przez jednostki sektora finansów publicznych,
- zakres projektowanych i uchwalanych budżetów opartych na dochodach publicznych,
- zasady opracowywania projektów i uchwalania budżetów,
- zasady i tryb wykonywania budżetów,
- zasady i tryb gospodarowania środkami pochodzącymi z:
 - a) budżetu Unii Europejskiej,
 - b) innych źródeł zagranicznych niepodlegającymi zwrotowi.

Od dnia 1 stycznia 2010 r. będzie obowiązywać nowa *ustawa o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r.*

3. NARZĘDZIA POLITYKI FINANSOWEJ

Narzędziami umożliwiającymi Miastu prowadzenie polityki finansowej są:

- budżet zadaniowy,
- wieloletnie planowanie finansowe,
- wieloletni plan inwestycyjny,
- dług publiczny,
- rating

3.1. BUDŻET ZADANIOWY

Istotą budżetu zadaniowego jest zarządzanie działalnością gminy poprzez ujęcie tej działalności w zadania. Budżetowanie zadaniowe stanowi alternatywny, w stosunku do układu tradycyjnego podziałek klasyfikacji budżetowej (dział – rozdział – paragraf), sposób opracowywania i wykonywania budżetu gminy. Pozwala na lepszą alokację zasobów finansowych i rzeczowych, w rezultacie właściwsze zaspokojenie potrzeb mieszkańców. Odpowiada postulatowi ustawowemu w zakresie celowości wydatkowania środków finansowych gminy, gdyż wiąże konkretny wydatek z zadaniem, które gmina realizuje na rzecz społeczności lokalnej, umożliwia dokonanie optymalnego wyboru sposobu realizacji zadania. Poprzez układ zadaniowy budżet staje się czytelny i przejrzysty, zrozumiały zarówno dla jego wykonawców – zarządu gminy oraz pracowników poszczególnych komórek organizacyjnych, jak i dla radnych oraz wszystkich mieszkańców gminy.

W przepisach prawa zapis o budżecie zadaniowym pojawił się w § 2, ust. 2 *Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 maja 2007 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na 2008 rok*: „Dysponenti opracowują projekty swoich budżetów w układzie zadaniowym na dany rok budżetowy i dwa kolejne lata, w układzie wynikającym z dyspozycji art. 124 pkt. 9 ustawy o finansach publicznych”. Rozszerzenie zakresu wdrażania budżetu zadaniowego przewiduje *ustawa o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r.*

Od roku 2005 trwają prace nad wdrożeniem budżetu zadaniowego w Szczecinie. Wydatki prezentowane są w układzie zadaniowym, natomiast dochody są ujęte z uwzględnieniem źródła dochodów.

Na rok 2010 Miasto przyjęło poniższe zasady konstrukcji budżetu:

- Zadanie budżetowe – to podstawowa jednostka realizacyjna Budżetu Miasta służąca osiągnięciu wyznaczonego dla Miasta celu, czyli rezultatu służącego mieszkańcom wraz z określeniem sposobu i harmonogramu oraz kosztem realizacji określonych działań.
- Zadanie budżetowe powinno być sformułowane przez dysponenta realizującego dany cel lub go koordynującego, z uwzględnieniem niezbędnych wydatków bieżących i majątkowych.

- Zadanie budżetowe powinno charakteryzować się mierzalnym wskaźnikiem, pozwalającym ocenić efektywność wykonania zadania, oraz zapewniającym porównywalność danych w kolejnych latach budżetowych.

Wprowadzenie budżetu zadaniowego niesie za sobą wymierne korzyści dla Miasta, ponieważ budżet zadaniowy:

- pokazuje wszystkie zadania realizowane przez gminę,
- wskazuje, co i w jakim terminie ma zostać zrealizowane za określone środki,
- pozwala zestawić rzeczywiste i pełne koszty realizacji zadań,
- prezentuje szczegółowe mierniki wykonania zadań,
- pozwala na precyzyjne planowanie działań.

W efekcie Miasto uzyskuje narzędzie zarządzania ukierunkowane na osiągnięcie zaplanowanych celów. Sprawozdanie z wykonania budżetu przedstawiane jest według układu, który pozwala na rozliczenie stopnia realizacji zadań w stosunku do ustalonego zakresu rzeczowego.

Ustawa o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. na nowo określiła zasady kontroli zarządczej i audytu wewnętrznego oraz koordynacji kontroli zarządczej i audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych, niezbędnych do prawidłowego tworzenia i wykonania budżetu zadaniowego. W celu usunięcia dotychczasowego nieporozumienia wprowadzono pojęcie kontroli zarządczej w jednostkach sektora finansów publicznych w miejsce obecnego terminu *kontrola finansowa*. W uzasadnieniu podniesiono, że dotychczasowa praktyka związana z funkcjonowaniem w przepisach pojęcia kontroli finansowej pokazała, iż jest ona utożsamiana wyłącznie z czysto finansowym aspektem działalności jednostki. Nowa ustawa objęła zakresem kontroli zarządczej wszystkie aspekty funkcjonowania, z zaznaczeniem, że kontrola stanowi instrument zarządzania jednostką. Podstawowym elementem kontroli zarządczej w administracji jest odpowiedzialność każdego kierownika jednostki za wdrożenie i monitorowanie takich elementów kontroli zarządczej, aby jednostka osiągała wyznaczone jej cele w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy.

3.2. WIELOLETNIE PLANOWANIE FINANSOWE

Wieloletni Plan Finansowy (WPF) jest to kilkuletnia prognoza: dochodów własnych i zewnętrznych, przychodów, wydatków majątkowych i bieżących oraz rozchodów. Jest to również plan działania określający sposoby finansowania oraz kolejność realizacji zadań. *WPF* należy uznać za konieczny z dwóch powodów. Pierwszym jest potrzeba określenia wielkości środków dostępnych na podstawowe dziedziny działalności Miasta w latach przyszłych. Drugim powodem stosowania *WPF* jest konieczność dostosowania wielkości i harmonogramu wydatków inwestycyjnych oraz przepływów pieniężnych związanych z ich finansowaniem do wymogu zachowania zdolności płatniczej Miasta.

Wieloletni Plan Finansowy :

- określa bezpieczny poziom zadłużenia,
- określa wielkość niezbędnych wydatków operacyjnych oraz wydatków przeznaczonych na obsługę i spłatę bieżących i planowanych zobowiązań,
- określa kwotę wolnych środków, które mogą być przeznaczone na inwestycje,
- usprawnia zarządzanie finansami Miasta.

Ustawa o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r. reguluje proces uchwalania budżetu jako rocznego planu dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów (art. 165) oraz wieloletniego programu inwestycyjnego będącego załącznikiem do uchwały budżetowej (art. 166). Poza *WPI* ustawa przewiduje sporządzanie prognozy łącznej kwoty długu na koniec roku budżetowego i lata następne, wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań (art. 180).

Począwszy od 2011 roku *Ustawa o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r.* wprowadza obowiązek opracowania wieloletniej prognozy finansowej (art. 226 – 232) z perspektywą czteroletnią (rok budżetowy plus trzy kolejne lata). Integralną częścią wieloletniej prognozy finansowej będzie prognoza długu.

Budżet Miasta Szczecina jest uchwalany jako plan roczny z uwzględnieniem szczegółowej prognozy na następne dwa lata. Prognoza dochodów bieżących w części dotyczącej podatków PIT oparta jest na wielkościach określanych przez Ministerstwo Finansów w projekcie ustawy budżetowej państwa. Dochody podatkowe przekazywane przez urzędy skarbowe są

prognozowane na podstawie informacji przedstawianych przez te urzędy. Pozostałe dochody własne uwzględniają wskaźniki makroekonomiczne, w tym inflację, zawarte umowy oraz stawki określane przez Radę Miasta w zakresie podatków lokalnych. Prognoza dochodów majątkowych wynika z przewidywanej wielkości sprzedaży majątku oraz środków pozyskiwanych z Unii Europejskiej na realizację inwestycji. Wydatki bieżące mają częściowo charakter wydatków sztywnych; przy konstruowaniu planu uwzględnia się zawarte umowy, wielkość dotacji. Wydatki majątkowe stanowią dynamiczną grupę, ich wielkość wynika bezpośrednio z polityki inwestycyjnej prowadzonej przez Miasto.

3.3. WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY

Prowadzenie działalności inwestycyjnej stanowi niezwykle ważną sferę zadań będących przedmiotem szczególnego zainteresowania władz Miasta. Skuteczna polityka planowania i realizacji inwestycji jest jednym z gwarantów wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju Miasta. Szczecin w ciągu ostatnich lat wypracował taki system planowania inwestycji, umocowany odpowiednimi aktami prawnymi, w którym obowiązujące procedury umożliwiają rozpoznanie wszystkich rzeczywistych potrzeb inwestycyjnych, jak też minimalizują polityczne naciski na dobór zadań przewidzianych do realizacji.

Potrzeba podjęcia długookresowego planowania wynika z konieczności określenia długofalowej perspektywy warunków technicznych, technologicznych oraz finansowych realizacji zadań inwestycyjnych. Jednocześnie należy wziąć pod uwagę czas i nakłady związane z procesem przygotowania zadań do realizacji obejmujące konieczność uregulowania spraw terenowo-prawnych, sporządzenia dokumentacji, uzyskania niezbędnych opinii i ocen oraz decyzji administracyjnych.

Określenie długoterminowej perspektywy czasowej zamiarów inwestycyjnych w ujęciu rzeczowym i finansowym pozwala na ocenę zdolności finansowej budżetu Miasta w konfrontacji z potrzebami. Pozwala również na podjęcie w odpowiednio wyprzedzającym terminie starań o pozyskanie środków finansowych ze źródeł zewnętrznych, co w najbliższej perspektywie stanowić powinno główny warunek utrzymania wysokiego udziału inwestycji w wydatkach ogółem.

Planowanie przedsięwzięć inwestycyjnych odbywa się w dwóch wymiarach czasowych:

- planowanie wieloletnie,
- planowanie roczne – budżetowe.

Roczne planowanie zakresu inwestycji przeznaczonych do realizacji w roku budżetowym odbywa się na podstawie zapisów *Wieloletniego Programu Inwestycyjnego (WPI)*. Weryfikacji poddawane są koszty planowanych przedsięwzięć oraz zakres prac do zrealizowania, zgodnie ze stanem zaawansowania w roku poprzednim i ewentualnymi innymi zmianami. Planowanie roczne zadań inwestycyjnych odbywa się zgodnie z procedurą budżetową, która określa sposoby przedstawienia planów, terminy realizacji poszczególnych etapów oraz precyzuje odpowiedzialność za przesłanie dokumentów.

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych załącznikami do uchwały budżetowej są wykazy zadań inwestycyjnych ujętych w *WPI* (w podziale na zadania realizowane z udziałem środków pomocowych i zadania realizowane tylko ze środków własnych) wraz z okresem realizacji i łącznymi nakładami oraz wysokością wydatków w roku budżetowym i kolejnych dwóch latach. Załączniki do uchwały budżetowej są zgodne z zapisami w *WPI* i są podstawą do zaciągania zobowiązań wieloletnich związanych z realizacją tych zadań inwestycyjnych. *Ustawa o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r.* wydłuża perspektywę czasową planowania przedsięwzięć inwestycyjnych do czterech lat, włącznie z rokiem budżetowym.

Wieloletni Program Inwestycyjny zawiera zestawienie przedsięwzięć inwestycyjnych we wszystkich sferach funkcjonowania Miasta realizowanych bezpośrednio poprzez poszczególne wydziały Urzędu Miasta jak i przez miejskie jednostki organizacyjne oraz przez spółki komunalne. Ujęcie takie pozwala na ocenę całkowitego wysiłku inwestycyjnego Miasta, wskazuje podział zadań pomiędzy różnymi podmiotami, a także pozwala na wybór efektywnej formy realizacji danego przedsięwzięcia inwestycyjnego (także w formule przedsięwzięć publiczno-prywatnych).

W dniu 19 grudnia 2008 roku Rada Miasta Szczecin uchwaliła *Wieloletni Program Inwestycyjny na lata 2009 – 2013 (Uchwała Nr XXX/769/08)*.

Program inwestycyjny oparty jest m.in. na założeniach takich jak:

- Stałe poszukiwanie i pozyskiwanie dodatkowych źródeł finansowania; możliwości pokrywania wydatków z innych źródeł

finansowania w istotny sposób zdecydowały o ujęciu proponowanych zadań do realizacji.

- Dążenie do zapewnienia możliwie najkorzystniejszych relacji pomiędzy potrzebami a możliwościami tworzenia warunków dla zrównoważonego rozwoju wszystkich dziedzin.
- Kompleksowość (charakter i natężenie wzajemnych powiązań pomiędzy przedsięwzięciami zapisanymi w *WPI* jako odrębne) stanowi jedno z podstawowych kryterium doboru zadań.
- Systematyczne przejmowanie przez spółki z udziałem Miasta ciężaru inwestowania (w zakresie ich działalności) lub współudziału w finansowaniu zadań; dotyczy to spółek miejskich takich jak: Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego, Towarzystwo Budownictwa Społecznego – Prawobrzeże, Szczecińskie, Centrum Renowacyjne, Zakład Wodociągów i Kanalizacji, Szczecińska Energetyka Ciepła.

Wraz z projektem budżetu Miasta na 2010 rok przedstawia się projekt *Wieloletniego Programu Inwestycyjnego* na lata 2010 - 2015. Projekt *WPI* obejmuje wydatki finansowane z budżetu Miasta na kwotę 2 564 mln zł.

3.4. DŁUG PUBLICZNY

W zależności od relacji między poziomem dochodów a poziomem wydatków mówimy o deficycie budżetowym bądź nadwyżce budżetowej. Ujemna różnica między dochodami a wydatkami określa wysokość deficytu budżetowego. Jeżeli zaś dochody są wyższe od wydatków mówimy o nadwyżce budżetowej.

Ustawa o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r. definiuje państwowy dług publiczny jako wartość nominalną zadłużenia jednostek sektora finansów publicznych ustaloną po wyeliminowaniu wzajemnych zobowiązań pomiędzy jednostkami tego sektora (art. 10). Państwowy dług publiczny obejmuje zobowiązania sektora finansów publicznych z następujących tytułów:

- 1) wyemitowanych papierów wartościowych opiewających na wierzytelności pieniężne;
- 2) zaciągniętych kredytów i pożyczek;
- 3) przyjętych depozytów;
- 4) wymagalnych zobowiązań:
 - a. wynikających z odrębnych ustaw oraz prawomocnych orzeczeń sądów lub ostatecznych decyzji administracyjnych,
 - b. uznanych za bezsporne przez właściwą jednostkę sektora finansów publicznych, będącą dłużnikiem. (art. 11).

Przez potrzeby pożyczkowe budżetu jednostki samorządu terytorialnego rozumie się zapotrzebowanie na środki finansowe niezbędne do:

- sfinansowania deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego;
- spłat wcześniej zaciągniętych zobowiązań;
- wykonywania innych operacji finansowych związanych z długiem jednostki samorządu terytorialnego;
- sfinansowania udzielonych przez jednostkę samorządu terytorialnego pożyczek;
- przeprowadzenia postępowania ostrożnościowego lub naprawczego, realizowanych na podstawie odrębnych przepisów.

Od roku 1997 corocznie opracowywana jest analiza zdolności kredytowej Miasta mająca na celu między innymi określenie możliwości inwestycyjnych, maksymalnego pułapu zadłużenia oraz poziomu prognozowanych kosztów obsługi zobowiązań. Od roku 2003 analiza zdolności kredytowej przedstawiana jest w formie prognozy kwoty długu.

Warunki zaciągania pożyczek i kredytów przez jednostki samorządu terytorialnego określa *ustawa o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r.* Ustawa wprowadza następujące zapisy dotyczące zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego:

Jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować papiery wartościowe na:

- 1) pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
- 2) finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
- 3) spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów.

Suma zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz zobowiązań z wyemitowanych papierów wartościowych na cele wymienione powyżej nie może przekroczyć kwoty określonej w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego.

Łączna kwota przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek, wraz z należnymi w danym roku odsetkami od tych kredytów i pożyczek, wykupów papierów wartościowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego wraz z należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych, potencjalnych spłat kwot

wynikających z udzielonych przez jednostki samorządu terytorialnego poręczeń oraz gwarancji nie może przekroczyć **15%** planowanych na dany rok budżetowy dochodów jednostki samorządu terytorialnego.

Łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego nie może przekraczać **60%** wykonanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym. W trakcie roku budżetowego łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec kwartału nie może przekraczać 60 % planowanych w danym roku budżetowym dochodów tej jednostki.

Nowa ustawa o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. wprowadza indywidualny wskaźnik zadłużenia dla samorządów. Według nowych przepisów roczna wartość spłat zobowiązań i ich obsługi do planowanych dochodów nie może przekroczyć wskaźnika opartego na średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich 3 lat relacji dochodów bieżących, powiększonych o wpływy uzyskane ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem. W celu utrzymania zobowiązań związków samorządów na bezpiecznym poziomie przyjęto również, że w limicie spłaty zobowiązań samorządu należy uwzględniać kwotę przypadających w danym roku budżetowym spłat i wykupów zobowiązań związku współtworzonego przez daną jednostkę. Przyjęta konstrukcja wskaźnika znosi nieadekwatne do faktycznej zdolności kredytowej jednostek ograniczenia zadłużenia. Nowe wskaźniki zadłużenia będą obowiązywać od 1 stycznia 2014 r.

Analiza zdolności kredytowej pozwala ustalić maksymalne wydatki majątkowe poprzez prognozę poziomu środków dla sfinansowania deficytu, poziomu kredytowania oraz obsługi zadłużenia. Wolne środki na inwestycje w ramach danego roku są zbyt niskie, aby zrealizować niezbędne i pilne potrzeby Miasta w zakresie wydatków majątkowych. Zatem istnieje konieczność ustalenia, jakie są możliwości zwiększenia nakładów inwestycyjnych poprzez wykorzystanie zewnętrznych, zwrotnych środków finansowych.

W latach 1997 i 1998 Miasto zaciągnęło na sfinansowanie istniejących deficytów budżetowych kredyty komercyjne. Od 2000 roku źródłami finansowania deficytu stały się, oprócz kredytów i nadwyżek z lat ubiegłych, także pożyczki i przychody z prywatyzacji majątku Miasta. W roku 2001 i 2003 Miasto wyemitowało obligacje na łączną kwotę 97,2 mln zł. Lata 2005, 2006 i 2007 zamknęły się nadwyżką, kolejno

w wysokości: 23,4 mln zł, 53,2 mln zł i 55,4 mln zł. Analiza rynków finansowych dla lat 2008 – 2009 wskazuje, że najkorzystniejszym obecnie instrumentem dłużnym są kredyty udzielane przez międzynarodowe instytucje finansowe. W roku 2009 Miasto zaciągnęło kredyt inwestycyjny w wysokości 126 mln zł w Europejskim Banku Inwestycyjnym w oparciu o umowę zawartą w 2006 r. oraz podpisało z Bankiem Rozwoju Rady Europy wieloletnią umowę ramową o finansowanie zadań inwestycyjnych na kwotę 300 mln zł.

Miasto Szczecin publikuje wszystkie informacje dotyczące zaciągniętych zobowiązań długoterminowych w sprawozdaniach rocznych i informacjach miesięcznych, zamieszczanych także na stronie internetowej Miasta poprzez Biuletyn Informacji Publicznych. Jawność informacji służy utrzymaniu stałych relacji z aktualnymi i potencjalnymi inwestorami.

3.5. RATING

Głównym zadaniem ratingu jest poinformowanie obecnych i przyszłych inwestorów, krajowych jak i zagranicznych, o wiarygodności i wypłacalności miasta. Najczęstszą przyczyną ubiegania się o rating jest planowana emisja obligacji komunalnych, euroobligacji lub też zaciągnięcie kredytu. Agencje ratingowe badając zdolność Miasta do regulowania swoich zobowiązań biorą pod uwagę szereg czynników mających lub mogących mieć wpływ na tę zdolność. Dokonywana jest np. analiza stanu gospodarki w mieście i regionie na tle kraju, środowiska politycznego czy administracyjnego. Agencje mogą oceniać zdolność podmiotu do wywiązywania się z zobowiązań zarówno długo-, jaki i krótkoterminowych, zaciągniętych w walutach lokalnych lub zagranicznych.

W Polsce coraz więcej miast poddaje się ocenie. Od 1998 roku ratingu Miasta dokonywały dwie agencje Standard & Poor's oraz Fitch Ratings, które należą do najbardziej renomowanych i największych agencji ratingowych na świecie. Od 2005 roku Miasto oceniane jest przez jedną agencję - Fitch Ratings – wybraną w drodze przetargu.

Agencje stosują specjalną skalę ocen składającą się z kombinacji kilku liter, jednej cyfry i dodawanych znaków plus lub minus, podwyższających lub obniżających daną ocenę. W ratingu międzynarodowym wyróżnia się dwa poziomy ocen: wyższy - inwestycyjny oraz niższy – spekulacyjny. Poziom inwestycyjny dotyczy

podmiotów o niskim lub umiarkowanym ryzyku, poziom spekulacyjny wskazuje, iż ryzyko jest większe lub bardzo duże. Skala ocen stosowana we wszystkich instytucjach ratingowych jest podobna. Poniżej przedstawiono skalę ocen stosowaną przez Fitch Ratings.

Zobowiązania długoterminowe

Poziom inwestycyjny

AAA

Wiarygodność kredytowa na najwyższym poziomie. Ratingi "AAA" oznaczają oczekiwanie najniższego poziomu ryzyka kredytowego. Ocenę taką nadaje się wyłącznie w przypadkach wyjątkowo wysokiej zdolności do obsługi zobowiązań finansowych, gdy jest bardzo mało prawdopodobne, by możliwe do przewidzenia wydarzenia mogły wpłynąć niekorzystnie na taką zdolność.

AA

Bardzo wysoka wiarygodność kredytowa. Ratingi "AA" oznaczają oczekiwanie bardzo niskiego poziomu ryzyka kredytowego wskazując na bardzo wysoką zdolność do obsługi zobowiązań finansowych. Wpływ możliwych do przewidzenia wydarzeń na tę zdolność nie jest znaczący.

A

Wysoka wiarygodność kredytowa. Ratingi "A" oznaczają oczekiwanie niskiego poziomu ryzyka kredytowego. Zdolność do obsługi zobowiązań finansowych ocenia się jako silną, jednakże może ona być bardziej podatna na zmiany czynników lub warunków gospodarczych niż ta, której nadano wyższy rating.

BBB

Dobra wiarygodność kredytowa. Ratingi "BBB" oznaczają aktualnie oczekiwanie niskiego ryzyka kredytowego. Zdolność do obsługi zobowiązań finansowych uznawana jest za wystarczającą, jednak jest prawdopodobne, że niekorzystne zmiany w czynnikach i warunkach gospodarczych mogą ją osłabić. Jest to najniższa z kategorii ocen na poziomie inwestycyjnym.

Poziom spekulacyjny

BB

Poziom spekulacyjny. Ratingi kategorii "BB" wskazują, iż istnieje możliwość zmiany ryzyka kredytowego, szczególnie pod wpływem niekorzystnych zmian ekonomicznych w pewnym horyzoncie czasu; jednak, wywiązanie się ze zobowiązań finansowych jest możliwe przy wykorzystaniu dostępnych możliwości biznesowych lub finansowych. Papiery

wartościowe tej kategorii nie są zaliczane się do poziomu inwestycyjnego.

B

Poziom wysoce spekulacyjny. Rating kategorii "B" wskazuje na obecność istotnego ryzyka kredytowego, przy utrzymującym się ograniczonym marginesie bezpieczeństwa. Zobowiązania finansowe są obecnie obsługiwane, jednak utrzymanie zdolności do dalszej realizacji płatności uzależnione jest od utrzymania się korzystnych warunków biznesowych i gospodarczych.

CCC

Ocena na tym poziomie oznacza, iż ryzyko niewypłacalności jest realne. Zdolność do wywiązania się z zobowiązań finansowych uzależniona jest wyłącznie od utrzymania się korzystnych warunków biznesowych i gospodarczych.

CC

Ocena ta oznacza, iż pewien zakres niewypłacalności jest prawdopodobny.

C

Ocena na tym poziomie oznacza, iż niewypłacalność jest bardzo prawdopodobna.

D

Ocena na poziomie D oznacza, iż dany podmiot utracił zdolność do regulowania swoich wszystkich zobowiązań finansowych.

Zobowiązania krótkoterminowe

Ratingi krótkoterminowe obejmują w przypadku większości zobowiązań okresy krótsze niż 13 miesięcy. W przypadku ratingów krótkoterminowych większy nacisk kładzie się na płynność finansową niezbędną do terminowej realizacji zobowiązań finansowych.

Poziom Inwestycyjny

F1

Ocena ta oznacza wiarygodność kredytową najwyższej jakości i wskazuje najsilniejszą zdolność do terminowej obsługi zobowiązań finansowych; z dodanym znakiem "+" oznacza wyjątkowo silną zdolność kredytową.

F2

Ocena na tym poziomie świadczy o dobrej wiarygodności kredytowej, zadowalającej zdolności do terminowej obsługi zobowiązań finansowych, przy czym margines bezpieczeństwa nie jest tak wielki, jak w przypadku wyższych ocen.

F3

Ocenę taką przyznaje się, gdy wiarygodność kredytowa jest na zadowalającym poziomie, zdolność do terminowej obsługi zobowiązań finansowych jest dostateczna; jednak zaistnienie niekorzystnych zmian w krótkim horyzoncie czasowym może doprowadzić do obniżenia oceny do poziomu spekulacyjnego.

Do ocen mogą być dodawane znaki „+” lub „-”, które określają status w ramach poszczególnych kategorii ratingu.. Przy ocenach dotyczących zobowiązań długoterminowych określa się również perspektywę, która jest wskazaniem generalnego kierunku, w jakim dany rating będzie prawdopodobnie zmierzać na przestrzeni dwóch lat. Perspektywa oceny może być pozytywna, stabilna lub negatywna. Jeżeli agencja nie jest w stanie zidentyfikować trendu perspektywa może zostać określona jako „bez wskazania”.

Aktualna ocena dla Miasta Szczecina wynosi:

BBB + /stabilna/ - dla długoterminowego długu w walucie obcej,

BBB + /stabilna/ - dla długoterminowego długu w walucie krajowej,

F2 - dla krótkoterminowego długu w walucie obcej.

W czerwcu 2008 r. Agencja Fitch podwyższyła ocenę z BBB /perspektywa pozytywna/ i F3 do BBB+ /perspektywa stabilna/ i F2.

W dniu 9 lipca 2009 r. wydała komunikat o utrzymaniu ratingu.

Ratingi odzwierciedlają bardzo dobre wyniki operacyjne, dobre zarządzanie strategiczne i finansowe, elastyczność Miasta po stronie wydatków bieżących, a także determinację Władz Szczecina, by przeciwdziałać negatywnym skutkom zmian zachodzących w lokalnej gospodarce poprzez ścisłe kontrolowanie wydatków bieżących. Ratingi biorą również pod uwagę relatywnie wysoką presję na wzrost zadłużenia bezpośredniego i pośredniego Miasta.

W 2008 r. wyniki operacyjne Szczecina były bardzo dobre; nadwyżka operacyjna stanowiła ponad 20% dochodów operacyjnych. W budżecie na 2009 r. nadwyżka operacyjna jest przewidywana w wysokości 150 mln zł a marża operacyjna na poziomie około 12,5 %. Fitch oczekuje, iż pomimo negatywnych zmian zachodzących w gospodarce pozostaną dobre, choć niższe niż

w latach 2007-2008, z marżą operacyjną wynoszącą średnio 13%. W kontekście obecnego kryzysu gospodarczego, rosnącego bezrobocia oraz obniżenia stawek PIT od 2009 r. Miasto jest świadome konieczności ograniczania wydatków bieżących i przeciwdziałania negatywnym skutkom kryzysu.

Realizacja inwestycji przez Miasto oraz jego spółki wpłynę na wzrost zadłużenia bezpośredniego i pośredniego Miasta w kolejnych pięciu latach, jednak zdaniem Fitch będzie ono rosło wolniej niż jest to założone w prognozach Miasta. Według prognozy Szczecina zadłużenie bezpośrednie może wzrosnąć do około 810 mln zł w 2011 r. (65% dochodów bieżących), a zadłużenie pośrednie do około 870 mln zł w 2013 r. Fitch oczekuje, że wskaźnik spłaty zadłużenia pozostanie na bezpiecznym poziomie, poniżej 8 lat, a ryzyko związane z zadłużeniem spółek pozostanie umiarkowane z uwagi na ich dobrą sytuację finansową.

Agencje Fitch Ratings oraz Standard&Poor's przyznały ocenę BBB obligacjom Miasta, wyemitowanym w roku 2003, a Standard&Poor's również obligacjom, których emisja miała miejsce w 2001 r.

Pozytywna ocena ma niewątpliwie charakter promocyjny dla Miasta i potwierdza wysokie standardy zarządzania finansami. Utrzymanie ratingów na wysokim poziomie ma wymierny efekt finansowy w postaci niższych kosztów obsługi kredytów. Budowanie wizerunku Miasta jako wiarygodnego dłużnika za pomocą międzynarodowego ratingu jest zasadniczym elementem realizacji strategii zarządzania długiem.

4. POLITYKA BUDŻETOWA

Podstawą samodzielnej polityki finansowej gmin są ich budżety. Gospodarka finansowa Miasta Szczecin prowadzona jest w oparciu o corocznie opracowywany i uchwalany przez Radę Miasta budżet, który przedstawia zestawienie prognozowanych dochodów i planowanych wydatków. Przygotowanie i opracowanie projektu odbywa się zgodnie z określonymi przepisami gminnymi. Należą do nich przede wszystkim uchwały Rady Miasta: w sprawie kierunkowych założeń polityki budżetowej Miasta oraz wskazówek do konstruowania budżetu na dany rok budżetowy. Procedura tworzenia i uchwalania oraz dokonywania zmian budżetu jest również określona uchwałą Rady Miasta. Zawiera ona szczegółowy harmonogram prac budżetowych oraz wskazuje rodzaj dokumentacji, jaka powinna

tym pracom towarzyszyć. Oprócz uchwał przy opracowywaniu projektu zastosowanie mają inne wewnętrzne dokumenty, np. analiza zdolności kredytowej Miasta Szczecin, wieloletni program inwestycyjny, analizy bieżące budżetu oraz prognozy.

Projekt budżetu przedkłada się do 15 listopada Radzie Miasta i Regionalnej Izbie Obrachunkowej celem zaopiniowania. Budżet w formie uchwały, zgodnie z procedurą opracowywania i uchwalania budżetu, Rada Miasta przyjmuje do 31 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy, nie później jednak niż do 31 marca roku budżetowego.

Obecnie procedura uchwalania budżetu przedstawia się następująco:

- określenie kierunkowych założeń polityki budżetowej Miasta do 31 maja,
- tworzenie ram budżetowych do 30 czerwca,
- określenie wytycznych polityki budżetowej do 31 lipca,
- tworzenie projektu budżetu do 15 listopada,
- uchwalanie budżetu do 31 grudnia.

Uchwalony budżet publikowany jest w formie opracowania pt. „*Budżet Miasta Szczecina na .. rok*” składającego się z:

- części obowiązującej - uchwały z załącznikami,
- części objaśniającej - liczbowej - struktury dochodów i wydatków, porównania z wykonaniem roku poprzedniego, dynamiki dochodów i wydatków,
- części objaśniającej - opisowej - opisu dochodów, wydatków (w układzie zadaniowym), przychodów i rozchodów,
- części objaśniającej - szczegółowych planów finansowych zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, instytucji kultury, funduszy celowych oraz rachunków dochodów własnych jednostek budżetowych,
- materiałów uzupełniających - wykonanie budżetu Miasta za ostatnie 4 lata i budżet na dany rok.

Oprócz obszernego opracowania mieszkańcy Szczecina mogą korzystać z wysokonakładowej broszury informacyjnej, która w przystępnej i atrakcyjnej formie przedstawia źródła dochodów budżetowych i kierunki ich wydatkowania. Miasto Szczecin jako pierwsze w Polsce od 1998 roku publikuje dane dotyczące finansów Miasta (w tym: aktualny budżet, jego wykonanie, informację o stanie mienia komunalnego) na stronie internetowej pod adresem: www.szczecin.pl.

Zgodnie z art. 198 i 199 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych zarząd jednostki samorządu terytorialnego jest zobowiązany do przedstawiania organowi stanowiącemu jednostki oraz regionalnej izbie obrachunkowej informacji o przebiegu wykonania budżetu. Informacja ta według ustawy winna obejmować okres półroczny i roczny. Oprócz powyższych Prezydent Miasta przedstawia Radzie Miasta comiesięczne szczegółowe informacje o wykonaniu budżetu za aktualny okres sprawozdawczy.

Sprawozdanie roczne zawiera następujące pozycje:

- część obowiązującą - zestawienie dochodów i wydatków w szczególowości nie mniejszej niż w uchwale budżetowej,
- część informacyjną – zmiany w budżecie Miasta, zestawienie pism potwierdzających zmiany kwot dotacji celowych, zestawienie wydatków w układzie zadaniowym według sfer wraz ze strukturą i wskaźnikiem wykonania planu, wydatki majątkowe według źródeł finansowania i sfer, stan zobowiązań Miasta, poziom zobowiązań na tle podstawowych wartości budżetowych i limitów ustawowych, realizacja budżetu w porównaniu z harmonogramem, informacja o realizacji zadań ze środków PFRON oraz Funduszu Pracy, informacja o realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej,
- część porównawczą – porównanie realizacji dochodów według grup rodzajowych i wydatków (według zadań) w roku poprzednim i danym roku, porównanie realizacji dochodów i wydatków wraz z pokazaniem wyniku budżetowego w dwóch latach poprzednich i danym roku,
- część graficzną – podstawowe relacje budżetowe w formie wykresów,
- wykaz jednostek budżetowych posiadających rachunek dochodów własnych.

Oprócz wyżej wymienionego opracowania publikowana jest (od 2005 r.) pozycja zawierająca szczegółowe objaśnienia do wykonania dochodów i wydatków budżetowych. Zadania zostały opisane z uwzględnieniem poszczególnych działań wchodzących w ich skład, ponadto przedstawione zostały wskaźniki, które mają na celu zmierzenie efektywności wykonywanych przez Miasto zadań.

W budżecie Miasta Szczecin wydzielono budżet bieżący i budżet majątkowy. Oznacza to przyjęcie nadrzędnej zasady, że wydatki bieżące mogą być pokrywane jedynie z wpływów bieżących. Nadwyżka bieżąca (operacyjna) w pierwszej kolejności przeznaczana jest na obsługę zadłużenia. Wolne środki pozostałe po spłacie rat kredytów i odsetek powiększone o dochody majątkowe

stanowią źródło sfinansowania wydatków majątkowych. Ustawa o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. wprowadza zasadę zrównoważenia budżetu bieżącego (art. 242).

4.1. DOCHODY BUDŻETU

Zgodnie z zapisami ustawy z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego na dochody tych jednostek składają się trzy podstawowe elementy:

- dochody własne (podatki, opłaty, dochody z majątku miasta, udziały w dochodach budżetu państwa – PIT i CIT, dochody uzyskiwane przez jednostki budżetowe miasta, wpłaty od miejskich zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych miejskich jednostek budżetowych, spadki, zapisy i darowizny na rzecz miasta, dochody z kar pieniężnych, grzywien, odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych miasta, udział w dochodach uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, dotacje z budżetów jednostek samorządu terytorialnego, inne),
- subwencja ogólna,
- dotacje z budżetu państwa.

Dochodami wyżej wymienionych jednostek mogą być także:

- środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi,
- środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej,
- inne środki określone w odrębnych przepisach.

Rok 2004 był rokiem przełomowym dla finansów Miasta. Z początkiem tego roku weszła bowiem w życie nowa ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Rozwiązania przyjęte w tej ustawie zmierzały do decentralizacji środków publicznych oraz zwiększenia ekonomicznej samodzielności jednostek samorządu terytorialnego w gospodarowaniu własnymi dochodami. Zgodnie z jej zapisami część zadań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, które finansowane były subwencjami i dotacjami z budżetu państwa zostało przejętych przez gminy do finansowania z dochodów własnych.

Mimo procesu decentralizacji zadań publicznych i ustawowego rozszerzania zakresu zadań realizowanych przez samorządy lokalne, a tym samym wzrostu rodzajów i poziomów wydatków, w polskim systemie finansowania

samorządów lokalnych transfery z budżetu centralnego (dotacje i subwencje) odgrywają wciąż dużą rolę (około 30% całkowitych dochodów Miasta Szczecin). Dlatego też aktywna polityka samorządów powinna zmierzać do wzrostu dochodów ze źródeł, na które samorzady mają bezpośredni wpływ i kształtowania korzystnej relacji w stosunku do transferów z budżetu centralnego.

Działania podejmowane w ramach polityki kształtowania dochodów własnych w Gminie Miasto Szczecin obejmują:

- określanie przez Radę Miasta stawek podatkowych w granicach ustawowego pułapu odnośnie podatku od środków transportowych, podatku od nieruchomości, opłaty od posiadania psów oraz opłaty targowej;
- stosowanie indywidualnych ulg, zwolnień i umorzeń w podatkach przypisanych gminie;
- określanie przez Radę Miasta zasad gospodarowania majątkiem Miasta:
 - w zakresie nabywania, zbywania i obciążania zabudowanych i niezabudowanych nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata,
 - stosowania ulg i zwolnień przy sprzedaży lokali komunalnych oraz warunków sprzedaży ratalnej,
 - zasad prywatyzacji komunalnych lokali mieszkalnych, użytkowych i garaży,
 - stosowania bonifikat przy przekształcaniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności;
- ustalania przez Prezydenta Miasta stawek opłat za dzierżawę gruntów komunalnych oraz stawek opłat za dzierżawę nieruchomości komunalnych do umieszczania reklam.

Na wielkość dochodów budżetowych Gminy Miasto Szczecin w roku 2010 znaczący wpływ będą miały następujące źródła:

- udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa tj. wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych: 28,5%
- subwencje i dotacje na działalność związaną z realizacją zadań własnych i zleconych: 31,8%
- podatki i opłaty lokalne: 18,9%
- dochody z majątku Miasta: 7,3%

W roku 2007 po raz pierwszy dochody w budżecie Miasta zostały podzielone na bieżące i majątkowe. Takie ujęcie jest efektem zmian, jakie wprowadzono w *ustawie z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych*. Do dochodów

majątkowych zalicza się w myśl zapisów w *Ustawie*:

- dotacje i środki otrzymane na inwestycje,
- dochody ze sprzedaży majątku,
- dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

W strukturze dochodów Miasta Szczecin dominują dochody bieżące. Stanowią one w 2010 roku 85,0% całkowitych dochodów Miasta.

UDZIAŁY W DOCHODACH BUDŻETU PAŃSTWA

W celu zwiększenia samodzielności jednostek samorządu terytorialnego w Ustawie wprowadzono zapisy dotyczące zwiększenia ich udziałów we wpływach z podatków od osób fizycznych i prawnych. Dla gmin wskaźnik dotyczący podatku od osób fizycznych wzrósł do 35,7% w 2004 r. z 27,6% w 2003 r. i do 35,61% w 2005 r., 35,95% w 2006 r., 36,22 % w 2007 r., 36,49 % w 2008 r. i 36,72% w 2009 r. Dla powiatów wskaźnik w roku 2003 wynosił 1%, w roku 2004 8,4%, w 2005 roku wzrósł do 10,25% (na tym samym poziomie pozostał w kolejnych latach). Wskaźnik dotyczący podatku od osób prawnych dla gmin wzrósł z 5% w 2003 r. do 6,71% w kolejnych latach, a dla powiatów z 0% w 2003 r. do 1,4% w latach następnych. Dla budżetu Miasta zmiany powyższe skutkowały wzrostem wpływów z powyższego tytułu w 2004 r. o 79 mln zł w stosunku do roku 2003, w 2005 r. w stosunku do 2004 r. o 35,7 mln zł. W 2006 r. w stosunku do 2005 r. dochody z tytułu udziałów w PIT i CIT wzrosły o 47,3 mln zł, rok 2007 przyniósł wpływy wyższe o 76,5 mln zł, natomiast w roku 2008 r. 43,9 mln zł. Przewidywane na rok 2009 wpływy są niższe o 21,0 mln zł. W 2010 roku prognoza wpływów wynika z informacji makroekonomicznych przekazywanych przez Ministerstwo Finansów, poziom dochodów oszacowano na kwotę 404,9 mln zł.

Wpływy z tytułu udziałów w CIT i PIT odznaczały się dużym wzrostem do roku 2008. Niewątpliwie na wzrost udziałów w PIT i CIT przełożenie miał utrzymujący się wzrost gospodarczy. Zwiększała się liczba osób pracujących i wynagrodzenia. Zmiany w systemie podatkowym znacząco oddziałują na wysokość wpływów do budżetu. Rok 2007 przyniósł wyższe wpływy z tytułu PIT z uwagi na likwidację ulgi remontowo – budowlanej oraz obniżenie składki rentowej o 3 punkty procentowe. Rok 2008 był kolejnym rokiem, w którym zanotowano wysokie wpływy z PIT mimo kontynuacji wprowadzonej przed rokiem ulgi prorodzinnej. W roku 2009 i latach następnych uwzględniono nowe – niższe stawki podatkowe oraz skutki kryzysu gospodarczego.

SUBWENCJE I DOTACJE

Subwencje i dotacje stanowiące dochód budżetu Miasta obejmują: subwencje, dotacje celowe na zadania własne, dotacje na zadania zlecone z mocy ustaw i porozumień oraz dotacje celowe na zadania realizowane na podstawie porozumień między JST.

Najwyższe dochody w tej grupie stanowią subwencje, w tym subwencja na zadania oświatowe. W 2006 r. wyniosła ona 227,0 mln zł, w 2007 r. 239,2 mln zł, w 2008 r. 268,5 mln zł, prognoza na rok 2009 wynosi 291,4 mln zł. W 2010 r. przewiduje się wpływy na poziomie 309,1 mln zł.

Ciągle zmiany jakie miały miejsce w zakresie realizowanych przez samorządy terytorialne zadań znalazły swoje odzwierciedlenie w strukturze transferów otrzymywanych z budżetu państwa. W 2003 r. subwencje i dotacje z budżetu państwa stanowiły 47,9% dochodów budżetowych, w 2007 r. kształtowały się na poziomie 32,2% całkowitych dochodów Miasta, w 2008 r. – 32,0%. Planuje się, że ich poziom w roku 2009 będzie stanowił 34,0% dochodów ogółem, a w 2010 r. 31,8%.

DOCHODY PODATKOWE I WPLYWY Z OPLAT

Polityka podatkowa prowadzona przez Miasto kładzie nacisk na efektywność w ściągłości podatków. Miasto posiada również pełne uprawnienia do samodzielnego prowadzenia działań egzekucyjnych dotyczących podatków stanowiących dochód własny gminy. Uprawnienia te wynikają z ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Zadania te realizuje Wydział Podatków, Opłat i Egzekucji.

Dochody z podatków i opłat stanowią stabilną pozycję w budżecie Miasta, kształtując się na poziomie ok. 20 % wszystkich wpływów. Największy udział w tej grupie dochodów posiada podatek od nieruchomości, który jest stabilnym źródłem dochodów własnych i najważniejszym z podatków lokalnych. W roku 2007 wpływy z podatku wyniosły 144,5 mln zł, a rok 2008 zamknął się kwotą blisko 162 mln zł. Przewidywane wpływy w roku 2009 osiągną poziom 155 mln zł. W roku 2010 prognozuje się wpływy na poziomie 162,0 mln zł.

Istotne miejsce wśród podatków lokalnych zajmuje podatek od czynności cywilnoprawnych. W roku 2007 dochody z tego tytułu wyniosły

44 mln zł i były wyższe od wpływów roku poprzedniego o 18,8 mln zł. W roku 2008 spadły do 38,4 mln zł, na co wpływ miało zatrzymanie wzrostu cen nieruchomości powiązane z kryzysem finansowym. W roku 2009 wysokość dochodów z tego tytułu prognozuje się na poziomie 26,4 mln zł, a w roku 2010 na poziomie 30,0 mln zł.

Do ważniejszych źródeł dochodów z tytułu opłat należą wpływy z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż alkoholu, które w całości przeznaczane są na realizację Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Do budżetu Miasta wpływają również znaczne kwoty z tytułu opłaty skarbowej, komunikacyjnej czy targowej, a także z podatku od środków transportowych.

Elementem polityki podatkowej są działania obejmujące udzielanie ulg podatkowych (umorzenia, odroczenia oraz rozłożenia zapłaty podatku lub zaległości podatkowej na raty) podatnikom spełniającym kryteria ustawowe oraz udzielanie zwolnień z podatku od nieruchomości.

Począwszy od 2007 r. możliwość skorzystania ze zwolnienia z podatku od nieruchomości regulują dwa programy. Aktualnie - do 31 grudnia 2010 r. - ze zwolnienia mogą skorzystać przedsiębiorcy:

w ramach regionalnej pomocy publicznej:
dokonujący nowych inwestycji (maksymalny okres zwolnienia wynosi 5 lat),

w ramach pomocy de minimis:
tworzący nowe miejsca pracy dla osób posiadających status osoby bezrobotnej (na okres do 24 miesięcy).

Niniejsze Programy stanowią uzupełnienie *Strategii Rozwoju Miasta Szczecina* i mają na celu:

- wspieranie przedsiębiorców dokonujących nowych inwestycji,
- przeciwdziałanie i łagodzenie skutków bezrobocia.

Łączna kwota udzielonych zwolnień z podatku od nieruchomości w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 31 grudnia 2007 r. wyniosła 5,9 mln zł. Ze zwolnienia skorzystało 25 przedsiębiorców. W 2008 r. ze zwolnienia na kwotę 3 mln zł skorzystało 27 przedsiębiorców.

WYBRANE STAWKI PODATKÓW I OPŁAT W SZCZECINIE W LATACH 2008 – 2010.

Rodzaj podatku	2008	2009	Plan 2010
Podatek od nieruchomości	od 1 m ² powierzchni / powierzchni użytkowej		
Od budynków mieszkalnych lub ich części	0,57 zł	0,60 zł	0,62 zł
Od budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej	18,59 zł	19,50 zł	20,18 zł
Od budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, na powierzchni przekraczającej 4 300 m ² w obiektach handlowych lub usługowych	19,01 zł	19,50 zł	20,18 zł
Od budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	8,58 zł	8,58 zł	8,88 zł
Od budynków pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	6,31 zł	6,58 zł	6,81 zł
Od budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych	3,80 zł	3,96 zł	4,10 zł
Od budowli	2 % wartości	2 % wartości	2 % wartości
Od gruntów związanych z działalnością gospodarczą	0,70 zł	0,74 zł	0,77 zł
Od gruntów pod jeziorami zajętymi na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrownie wodne	3,74 zł *	3,90 zł *	4,04 zł *
Od gruntów pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	0,29 zł	0,32 zł	0,33 zł
Podatek leśny	od 1 ha powierzchni		
	32,40 zł	33,56 zł	30,04 zł
Podatek rolny	od 1 ha powierzchni		
Od gruntów rolnych	145,73 zł	139,50 zł	85,25 zł
Od pozostałych gruntów	291,45 zł	279,00 zł	170,50 zł
Opłata (do końca 2007 r. podatek) od posiadania psów	50 zł od jednego psa	50 zł od jednego psa	50 zł od jednego psa

*od 1 ha powierzchni

STAN MAJĄTKU MIASTA

Informacja o stanie mienia komunalnego opracowywana jest co roku i przekazywana Radzie Miasta i Regionalnej Izbie Obrachunkowej najpóźniej do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy. Informacja o stanie mienia Miasta Szczecin obejmuje zarówno majątek trwały, jak i obrotowy. Opracowanie powstaje na podstawie dokumentacji źródłowej przygotowywanej przez jednostki organizacyjne Miasta. Aktualna informacja zawiera dane o zasobach na dzień

30 czerwca 2008 r. oraz ilościowe i wartościowe zmiany tych zasobów.

Łączna wartość mienia komunalnego według stanu na dzień 30 czerwca 2008 r. wyniosła 19.470.819.240 zł, co oznacza przyrost majątku o 111.740.569 zł, tj. o 0,6 % w stosunku do analogicznego okresu 2007 roku. Przyrost wartości majątku nastąpił w aktywach trwałych, o kwotę 113.054.061 zł (wzrost o 0,6%), z czego rzeczowe aktywa trwale zwiększyły się o kwotę 10.622.645 zł. Związane jest to przede wszystkim ze wzrostem nakładów na inwestycje, w tym zakup

taboru tramwajowego. W pozostałych aktywach trwałych zanotowano wzrost o 102.431.416 zł, tj. o 12,6% na co wpływ miało zwiększenie wartości udziałów (długoterminowe aktywa finansowe) oraz wartości niematerialnych i prawnych. W aktywach obrotowych nastąpił spadek o kwotę 1.313.492 zł, tj. o 0,3%.

DOCHODY Z MAJĄTKU ORAZ ZASADY GOSPODAROWANIA NIERUCHOMOŚCIAMI

Nieruchomości w oparciu o przepisy *ustawy o gospodarce nieruchomościami z dnia 21 sierpnia 1997 roku* (z późniejszymi zmianami), z zastrzeżeniem wyjątków wynikających z ustaw, mogą być przedmiotem obrotu, w szczególności sprzedaży, zamiany i zrzeczenia się, przekazywania nieodpłatnie w drodze umowy (w tym również w formie darowizny), oddania w użytkowanie wieczyste, w trwały zarząd, najem, dzierżawę, użyczenie, a także mogą być obciążane ograniczonymi prawami rzeczowymi, wnoszone jako wkłady niepieniężne (aporty) do spółek, przekazywane jako wyposażenie tworzonych przedsiębiorstw oraz jako majątek tworzonych fundacji. Gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje prezydent.

Generalną zasadą zbywania nieruchomości jest przetarg. *Ustawa o gospodarce nieruchomościami* przewiduje jednak wyjątki, kiedy nieruchomość może być sprzedawana w drodze bezprzetargowej. Zbywanie nieruchomości następuje w drodze bezprzetargowej, jeżeli:

- jest zbywana na rzecz osoby, której przysługuje pierwszeństwo w jej nabyciu, stosownie do art. 34,
- zbycie następuje między Skarbem Państwa a jednostką samorządu terytorialnego oraz między tymi jednostkami,
- zbycie następuje na rzecz osób, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 2 to znaczy osobom fizycznym i osobom prawnym, które prowadzą działalność charytatywną, opiekuńczą, kulturalną, leczniczą, oświatową, naukową, badawczą – rozwojową wychowawczą, sportową lub turystyczną, na cele niezwiązane z działalnością zarobkową, a także organizacjom pożytku publicznego na cel prowadzonej działalności pożytku publicznego),
- zbycie następuje w drodze zamiany lub darowizny,
- sprzedaż następuje na rzecz jej użytkownika wieczystego,
- przedmiotem zbycia jest nieruchomość lub jej część, niezbędne do poprawienia warunków zagospodarowania

nieruchomości przyległej, stanowiącej własność lub oddanej w użytkowanie wieczyste osobie, która zamierza tę nieruchomość lub jej część i nabyć, jeżeli nie mogą być zbyte jako odrębne nieruchomości,

- ma stanowić wkład pieniężny (aport) do spółki albo wyposażenie nowotworzonej państwowej lub samorządowej osoby prawnej, lub majątek tworzonej fundacji,
- jest zbywana na rzecz zarządzającego specjalną strefą ekonomiczną, na której terenie jest położona,
- przedmiotem zbycia jest udział w nieruchomości, a zbycie następuje na rzecz innych współwłaścicieli nieruchomości,
- jest zbywana na rzecz kościołów i związków wyznaniowych mających uregulowane stosunki z państwem, na cele działalności sakralnej,
- jest sprzedawana na rzecz partnera prywatnego lub spółki, o której mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym, jako wkład własny podmiotu publicznego, w celu realizowania zadań publicznych w ramach partnerstwa publiczno - prywatnego, z zastrzeżeniem art. 25 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym.
- Wojewoda - w odniesieniu do nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa w drodze zarządzenia, a Rada Miasta w odniesieniu do gminnych nieruchomości w drodze uchwały zwolnią z obowiązku zbycia w drodze przetargu nieruchomości przeznaczone pod budownictwo mieszkaniowe lub na realizację urządzeń infrastruktury technicznej albo innych celów publicznych, jeżeli cele te będą realizowane przez podmioty, dla których są to cele statutowe i których dochody przeznacza się w całości na działalność statutową,
- za zgodą Rady Miasta sprzedaż nieruchomości następuje na rzecz osoby, która dzierżawi nieruchomość na podstawie umowy zawartej, co najmniej na 10 lat, jeżeli nieruchomość ta została zabudowana na podstawie zezwolenia na budowę (nie stosuje się, w przypadku gdy o nabycie nieruchomości ubiega się więcej niż jeden podmiot spełniający powyższe warunki).

W Gminie Miasto Szczecin stosowane są dwie formy zbywania generujące dochody:

- sprzedaż - z której uzyskuje się 100% ceny,
- oddanie w użytkowanie wieczyste - wpływy z I opłaty w wysokości 15-25% ceny oraz opłaty roczne w wysokości 1-3% (w niektórych przypadkach opłata roczna może być podwyższona uchwałą Rady Miasta) ceny płatne przez okres 98 lat.

Zgodnie z zasadami ustalonymi uchwałą nr XLI/521/97 Rady Miasta Szczecin z dnia 29 grudnia 1997 roku wraz ze zmianami w sprawie określania zasad prowadzenia przez Zarząd Miasta gospodarki majątkiem Gminy Szczecin w zakresie nabywania, zbywania i obciążania zabudowanych i niezabudowanych nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata:

- grunty przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną są zbywane na własność;
- grunty przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną mogą być sprzedawane lub oddawane w użytkowanie wieczyste. Decyzję podejmują na wniosek Prezydenta dwie komisje stałe Rady Miasta: ds. Budownictwa i Mieszkalnictwa oraz Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Mienia. Prezydent wnioskuje, co do zasady o formę własności;
- grunty przeznaczone pod usługi oddawane są w użytkowanie wieczyste.

Powyższe wymaga pozytywnych opinii Komisji Stałych Rady Miasta oraz opiniowania we właściwej Radzie Osiedla. Każdy inny planowany przypadek zadysponowania nieruchomością wymaga odrębnej zgody Rady Miasta.

Ustalanie cen nieruchomości

Zasady wynikające z ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Cenę nieruchomości ustala się na podstawie jej wartości określonej przez rzeczoznawcę majątkowego.

Przy zbyciu nieruchomości w drodze przetargu stosuje się następujące zasady ustalania cen:

cenę wywoławczą w pierwszym przetargu ustala się w wysokości nie niższej niż wartość nieruchomości,

cenę wywoławczą w drugim przetargu można ustalić w wysokości niższej niż wartość nieruchomości, jednak nie niższej niż 50% tej wartości,

cenę nieruchomości, którą jest obowiązany zapłacić jej nabywca, ustala się w wysokości ceny uzyskanej w wyniku przetargu,

jeżeli przetargi nie przyniosły rezultatów, cenę nieruchomości ustala się w rokowaniach z nabywcą wysokości nie niższej niż 40% jej wartości;

Przy sprzedaży nieruchomości w drodze bezprzetargowej cenę nieruchomości ustala się w wysokości nie niższej niż jej wartość.

Na poczet ceny nieruchomości gruntowej sprzedawanej jej użytkownikowi wieczystemu zalicza się kwotę równą wartości prawa użytkowania wieczystego tej nieruchomości, określoną według stanu na dzień sprzedaży.

Cena nieruchomości sprzedawanej i I opłata przy oddawaniu w użytkowanie wieczyste w drodze przetargu podlega zapłacie nie później niż do dnia zawarcia umowy przenoszącej własność. Cena nieruchomości sprzedawanej oraz I opłata przy oddawaniu w użytkowanie wieczyste w drodze bezprzetargowej może zostać rozłożona na raty, nie dłużej niż na 10 lat. Rozłożona na raty nie spłacona część ceny podlega oprocentowaniu przy zastosowaniu stopy procentowej równej stopie redyskonta weksli stosowanej przez Narodowy Bank Polski.

Ponadto ustawa przewiduje możliwość udzielenia przez radę jednostki samorządu bonifikaty od ceny, jeżeli nieruchomość jest sprzedawana np. na cele mieszkaniowe, na realizację urządzeń infrastruktury technicznej oraz innych celów publicznych, kościołom i związkom wyznaniowym, osobom fizycznym lub prawnym, które prowadzą działalność charytatywną, opiekuńczą, kulturalną, leczniczą, oświatową, naukowo-badawczą – rozwojową, wychowawczą, sportową lub turystyczną, na cele nie związane z działalnością zarobkową, a także organizacjom pożytku publicznego na cel prowadzonej działalności pożytku publicznego.

Oplaty za użytkowanie wieczyste gruntów komunalnych

Oplaty z tytułu użytkowania wieczystego ustala się według stawki procentowej od ceny nieruchomości gruntowej. Stawka procentowa pierwszej opłaty z tytułu użytkowania wieczystego wynosi od 15% do 25% ceny nieruchomości gruntowej. Decyzje w sprawie ustalenia wysokości stawki procentowej dla różnych form wykorzystania terenów

podjmuje prezydent. Wysokość stawek procentowych opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego uzależniona jest od określonego w umowie celu, na jaki nieruchomości gruntowa została oddana i wynosi:

- za nieruchomości gruntowe oddane na cele obronności i bezpieczeństwa, w tym ochrony przeciwpożarowej – 0,3%,
- za nieruchomości gruntowe pod budowę obiektów sakralnych wraz z budynkami towarzyszącymi plebani diecezjalnych i zakonnych, archiwów i muzeów diecezjalnych, seminariów duchownych, domów zakonnych oraz siedzib naczelnych władz kościołów i związków wyznaniowych – 0,3%,
- za nieruchomości gruntowe na działalność charytatywną oraz na niezarobkową działalność: opiekuńczą, kulturalną, leczniczą, oświatową, naukową lub badawczą – rozwojową – 0,3% ceny,
- za nieruchomości gruntowe oddane na cele rolne – 1% ceny,
- za nieruchomości gruntowe oddane na cele mieszkaniowe, na realizację urządzeń infrastruktury technicznej i innych celów publicznych oraz działalność sportową – 1% ceny,
- za pozostałe nieruchomości gruntowe – 3% ceny,
- za nieruchomości gruntowe na działalność turystyczną – 2% ceny.

Wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej może być aktualizowana, nie częściej niż raz w roku, jeżeli wartość tej nieruchomości ulegnie zmianie z wyjątkiem kiedy wartość nieruchomości gruntowej na dzień aktualizacji opłaty rocznej byłaby niższa niż ustalona w drodze przetargu cena tej nieruchomości w dniu oddania jej w użytkowanie wieczyste, wówczas aktualizacji nie dokonuje się. W praktyce wartość nieruchomości wzrasta głównie z dwóch następujących powodów:

- trendu wzrostu na wolnym rynku obrotu nieruchomościami (zmiany otoczenia prawnego i gospodarczego nieruchomości np: akcesja do UE, podatki, kredyty, itp.),
- zmiany stopnia wyposażenia gruntów w urządzenia komunalne, energetyczne i gazowe (bez względu na ich wykonawcę i inwestora).

[Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.](#)

W dniu 1 stycznia 2008r. weszła w życie *ustawa z dnia 7 września 2007 r. o zmianie ustawy*

o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 191, poz. 1371) nowelizująca ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości (Dz.U. z 2005r. Nr 175, poz. 1459). Do spraw nie zakończonych decyzją ostateczną przed 1 stycznia 2008r. stosuje się nowe przepisy.

Nowelizacja nie zmieniła w istotny sposób zakresu przedmiotowego i podmiotowego ustawy, wprowadziła natomiast obligatoryjne bonifikaty, o które strona może wnioskować. Znowelizowane przepisy wprowadzają następujące bonifikaty:

- 90% - dla osób fizycznych, których dochód miesięczny na jednego członka rodziny w gospodarstwie domowym nie przekracza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej za ostatnie półrocze roku poprzedzającego rok, w którym wystąpiono z żądaniem przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie odrębnych przepisów, jeżeli nieruchomość jest zabudowana na cele mieszkaniowe albo przeznaczona pod tego rodzaju zabudowę (art. 4 ust. 8);
- 50% - dla wieczystych użytkowników, którzy prawo wieczystego użytkowania uzyskali przed dniem 5 grudnia 1990 r. oraz ich następcom prawnym (art. 4 ust. 9);
- 50% - odniesieniu do nieruchomości lub jej części wpisanej do rejestru zabytków.

W dniu 2 stycznia 2008r. przepisy dotyczące ww. bonifikat zostały zaskarżone do Trybunału Konstytucyjnego (sygn. akt K 9/08).

Ustawa przewiduje również udzielenie przez organ właściwy do wydania decyzji bonifikaty w opłacie za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Z żądaniem przekształcenia prawa użytkowania wieczystego nieruchomości mogą wystąpić:

- osoby fizyczne będące w dniu wejścia w życie ustawy użytkownikami wieczystym nieruchomości zabudowanych na cele mieszkaniowe lub zabudowanych garażami albo przeznaczonych pod tego rodzaju zabudowę oraz nieruchomości rolnych. Przez nieruchomość rolną rozumie się nieruchomość rolną w rozumieniu Kodeksu cywilnego, z wyłączeniem nieruchomości przeznaczonych w miejscowym planie

zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o warunkach zabudowy na cele inne niż rolne.

- osoby fizyczne i prawne będące właścicielami lokali, których udział w nieruchomości wspólnej obejmuje prawo użytkowania wieczystego;
- spółdzielnie mieszkaniowe, będące właścicielami budynków mieszkalnych lub garaży.

Przekształcenie jest możliwe, gdy z wnioskiem wystąpią wszyscy użytkownicy wieczystości danej nieruchomości gruntowej. Wnioski o przekształcenie można składać do 31 grudnia 2012 r.

[Sprzedaż prawa własności nieruchomości użytkownikom wieczystym: osobom fizycznym i prawnym, w tym spółdzielniom mieszkaniowym](#)

Na mocy art. 32 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, nieruchomość gruntowa oddana w użytkowanie wieczyste może być sprzedana wyłącznie użytkownikowi wieczystemu.

Zgodnie z Polityką Miasta odmawia się sprzedaży prawa własności w trybie art. 32 użytkownikom wieczystym, dla których stawka procentowa opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego, ustalona w umowie o oddanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste, wynosiła 3%, niezależnie od obecnie obowiązującej stawki, i co, do których prawo użytkowania wieczystego nie może być przekształcone w prawo własności na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Art. 69 ustawy o gospodarce nieruchomościami stanowi, że na poczet ceny nieruchomości gruntowej sprzedawanej jej użytkownikowi wieczystemu zalicza się kwotę równą wartości prawa użytkowania wieczystego tej nieruchomości.

Na podstawie art. 68 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, nabywcom prawa własności udzielana jest bonifikata od ceny netto sprzedaży:

spółdzielniom mieszkaniowym – w związku z ustanowieniem odrębnej własności lokali lub przeniesieniem własności lokali lub domów jednorodzinnych, wykorzystywanych do zaspokojenia własnych potrzeb mieszkaniowych w takiej wysokości, aby cena netto sprzedaży nieruchomości gruntowej wynosiła około 2% wartości nieruchomości gruntowej, ale nie mniej niż 2%. Dla skuteczności bonifikaty konieczna jest zindywidualizowana zgoda Rady Miasta.

współużytkownikom wieczystym: spółdzielniom mieszkaniowym i osobom fizycznym - odpowiednio w związku z: ustanowieniem odrębnej własności lokali lub przeniesieniem na własność lokali lub domów jednorodzinnych, oraz realizacją celów mieszkaniowych przez osoby fizyczne, w takiej wysokości, aby cena netto sprzedaży nieruchomości gruntowej wynosiła około 2% wartości nieruchomości gruntowej, ale nie mniej niż 2%. Dla skuteczności bonifikaty konieczna jest zindywidualizowana zgoda Rady Miasta.

osobom fizycznym - w takiej wysokości, aby cena netto jaka zostanie ustalona do zapłaty, wynosiła 10% wartości rynkowej sprzedawanej nieruchomości, o ile cena nieruchomości pomniejszona o wartość prawa użytkowania wieczystego będzie kwotą wyższą niż 10 % wartości nieruchomości – dotyczy nieruchomości wykorzystywanych do zaspokojenia własnych potrzeb mieszkaniowych. (podstawa prawna: stanowisko Prezydenta Miasta Szczecin z dnia 2 listopada 2005 r.)

Wnioski użytkowników wieczystych o sprzedaż nieruchomości gruntowych będących w ich użytkowaniu wieczystym, realizowane są na bieżąco z uwzględnieniem bonifikaty.

[Zasady oddawania nieruchomości w dzierżawę](#)

Nieruchomości mogą być oddawane w dzierżawę na okres :

- do trzech lat - zgodnie z Uchwałą Nr 464/96 Zarządu Miasta Szczecina z dnia 12 grudnia 1996 r. w sprawie określenia zasad wydzierżawiania gruntów komunalnych na okres nie dłuższy niż lat 3, która określa procedury przygotowania dokumentów do przeprowadzenia przetargu i zawarcie umowy z wygrywającym przetarg oraz wymienia przypadki zawierania umowy w trybie bezprzetargowym;
- dłuższy niż trzy lata oraz na czas nieoznaczony - na podstawie Uchwały Nr XV/415/07 Rady Miasta Szczecina z dnia 19 listopada 2007 r. zmieniającej uchwałę w sprawie określania zasad prowadzenia przez Zarząd Miasta gospodarki majątkiem Gminy Szczecin w zakresie nabywania, zbywania i obciążania zabudowanych i niezabudowanych nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata (z późniejszymi zmianami).

Opłaty za dzierżawę gruntów komunalnych oraz terminy płatności zależą wyłącznie od uzgodnień między stronami umowy. Stawki wywoławcze do przetargu, a także stawki minimalne do negocjacji lub rokowań ustalane są przez prezydenta w formie aktów normatywnych.

Wysokość czynszu za dzierżawę może ulegać corocznie podwyższeniu w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi wzrostu cen detalicznych towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszych trzech kwartałów roku poprzedzającego podwyższenie stawki w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego (wg komunikatu Prezesa GUS).

Oplaty z tytułu trwałego zarządu

Wysokość opłat i ich aktualizację regulują przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami, które stanowią, że za nieruchomości oddaną w trwałą zarząd pobiera się opłaty roczne. Opłaty z tytułu trwałego zarządu ustala się według stawki procentowej od ceny nieruchomości. Wysokość stawek procentowych opłat rocznych z tytułu trwałego zarządu jest uzależniona od celu na jaki nieruchomość została oddana i wynosi:

- za nieruchomości oddane na cele obronności i bezpieczeństwa państwa, w tym ochrony przeciwpożarowej – 0,1 % ceny,
- za nieruchomości oddane na cele mieszkaniowe, na realizację urządzeń infrastruktury technicznej i innych celów publicznych, działalność charytatywną, opiekuńczą, leczniczą, oświatową, naukową, badawczo rozwojową, wychowawczą, sportową lub turystyczną, a także na siedziby organów władzy i administracji państwowej - 0,3 % ceny,
- za pozostałe nieruchomości – 1 % ceny.

Nie pobiera się opłat rocznych za nieruchomości oddane w trwałą zarząd pod drogi publiczne, parki, zieleńce, ogrody botaniczne, ogrody zoologiczne, parki narodowe, rezerваты przyrody oraz na cele oświatowe w rozumieniu ustawy o systemie oświaty.

Sprzedaż lokali mieszkalnych, użytkowych i garaży.

Sprzedaż lokali mieszkalnych może nastąpić w trybie:

- 1) bezprzetargowym:
 - a) na rzecz dotychczasowego najemcy, który zajmuje lokal na podstawie umowy najmu zawartej na czas nieoznaczony nieprzerwanie od co najmniej sześciu miesięcy i najpóźniej przed zawarciem aktu notarialnego wywiąże się z wszelkich zobowiązań wynikających z posiadanej umowy – na jego wniosek,
 - b) na rzecz dotychczasowego najemcy – wskazane przez Prezydenta Miasta lokale, których zbycie uzasadnione jest względami racjonalnego gospodarowania zasobem gminy,
- 2) przetargowym – wolne lokale mieszkalne:

a) wskazane przez Prezydenta Miasta, których zasiedlenie zgodnie z obowiązującym prawem w drodze najmu jest niemożliwe,

b) wskazane przez Prezydenta Miasta, których zbycie uzasadnione jest względami racjonalnego gospodarowania zasobem gminy.

Generalnie zbywanie lokali mieszkalnych użytkowych i garaży następuje w drodze bezprzetargowej na rzecz najemców poszczególnych lokali.

Cenę sprzedaży lokalu mieszkalnego stanowi kwota równa jego wartości rynkowej określona w operacie szacunkowym wykonanym przez rzeczoznawcę majątkowego.

Oplaty za użytkowanie

Opłaty za użytkowanie ustalane są umową między zainteresowanymi. W praktyce stosuje się opłaty odpowiadające opłatom za użytkowanie wieczyste gruntów z wyłączeniem pierwszej opłaty. Możliwe i stosowane jest oddanie nieruchomości dla celów publicznych i społecznie użytecznych za symboliczną opłatą.

Wpływy z gospodarowania majątkiem wyniosły w 2007 r. 86,4 mln zł co stanowiło 7,4% całkowitych dochodów Miasta. Rok 2008 przyniósł wpływy w wysokości 91,2 mln zł (7,1% dochodów Miasta), na 2009 r. prognozuje się wpływy w wysokości 117,8 mln zł

W 2008 r. najwyższe dochody Miasto uzyskało z tytułu opłat rocznych za użytkowanie wieczyste i zarząd (27,0 mln zł), sprzedaży gruntów (24,7 mln zł), dzierżawy i najmu składników majątkowych (9,6 mln zł).

Zauważalny wzrost planowanych na 2009 r. dochodów z gospodarowania majątkiem w porównaniu z rokiem ubiegłym dotyczy wpływów ze sprzedaży składników majątkowych.

40,5 mln zł związanych jest z umową o współpracy zawartą między Gminą Miasto Szczecin a spółką CURA Beteiligungsgesellschaft Polen m.b.h. W dniu 08 września 2008 r. Rada Miasta Szczecin podjęła uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zbycie wszystkich udziałów przysługujących Gminie Miasto Szczecin w spółce Centrum Handlowe Polska 1 Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

W prognozach finansowych na lata 2010-2015 przewiduje się wpływy ze sprzedaży majątku w łącznej wysokości 438,7 mln zł.

ŚRODKI ZE ŹRÓDEŁ POZABUDŻETOWYCH

Kolejną pozycję w dochodach budżetu Miasta stanowią dochody ze źródeł pozabudżetowych. Składają się na nią m.in. środki uzyskiwane z funduszy Unii Europejskiej, z których możliwość korzystania otworzyła się dla Polski wraz z wejściem w jej struktury.

Szczecin i jego mieszkańcy zaczęli korzystać z dobrodziejstw UE na długo przed formalną akcesją. Pierwsze projekty z funduszy przedakcesyjnych Miasto realizowało już w 1998 r., dzięki temu mogło zapoznać się z mechanizmem pozyskiwania i wydatkowania unijnych funduszy i w ten sposób solidnie przygotować się do skutecznej absorpcji funduszy strukturalnych.

W latach 2007 – 2013, w wyniku reformy polityki spójności, liczba funduszy strukturalnych została ograniczona do dwóch: Europejski Fundusz Społeczny oraz Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego.

Obecnie wdrażane instrumenty – Krajowe Programy Operacyjne oraz Regionalne Programy Operacyjne w tym Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 – 2013, dają możliwość realizacji i wsparcia zadań związanych praktycznie ze wszystkimi dziedzinami życia społecznego Szczecina. Większość środków przeznaczana jest na dofinansowanie zadań inwestycyjnych.

W 2008 r. środki z funduszy międzynarodowych wpłynęły do budżetu Miasta w wysokości 30,4 mln zł. Fundusze na realizację zadań bieżących wyniosły 6,6 mln zł, natomiast na zadania majątkowe 0,2 mln zł. 23,6 mln zł stanowiły wpływy na spłatę pożyczek na prefinansowanie zadań majątkowych. W budżecie na 2009 r. przewiduje się wpływ środków z funduszy międzynarodowych w wysokości 27,1 mln zł, z czego 10,6 mln zł to fundusze na realizację zadań bieżących, 14,3 mln zł na zadania majątkowe, 2,2 mln zł na spłatę pożyczek na prefinansowanie. W roku 2010 planuje się pozyskanie środków z funduszy międzynarodowych w łącznej kwocie 108 mln zł.

4.2. WYDATKI BUDŻETU

Szczecin ponosi wydatki na realizację zadań własnych, które określone są w ustawach: z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym i z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym. Ponadto wykonuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, których obowiązek realizacji wynika z obowiązujących ustaw. Zadania z zakresu administracji rządowej

Miasto wykonuje również na podstawie porozumień zawieranych z organami tej administracji. Szczecin ponosi również wydatki na zadania realizowane na mocy porozumień zawieranych między jednostkami samorządu terytorialnego, a także na zadania realizowane przez inne jednostki samorządu terytorialnego, którym udziela pomocy finansowej.

Miasto realizuje zadania:

- bieżące, związane z bieżącym funkcjonowaniem Miasta,
- majątkowe, związane ze zwiększeniem czy odtworzeniem majątku.

W latach 1998 – 2001 udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem kształtował się na poziomie 22 – 23%. Finansowanie inwestycji na takim poziomie możliwe było między innymi dzięki środkom pochodzącym z zaciąganych na preferencyjnych warunkach pożyczek i kredytów oraz wyemitowanych obligacji. W latach 2002 – 2004 udział wydatków majątkowych zaczął maleć na rzecz wydatków bieżących. (W roku 2002 wydatki majątkowe wynosiły 18,6% całkowitych wydatków Miasta, w 2003 – 10,7%, w 2004 - 9,7%). W roku 2005 proporcje uległy zmianie – wydatki bieżące stanowiły 87,6%, zaś wydatki majątkowe 12,4%. W roku 2006 wydatki majątkowe stanowiły 13,1%, w 2007 r. już 21,3%, a w 2008 r. 23,9% wydatków ogółem Szczecina. W roku 2009 przewidywany poziom wydatków majątkowych wynosi 428,5 mln zł co stanowi 28,7% całkowitych wydatków Miasta. W latach 2009-2013 średnioroczny prognozowany udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem wyniesie 32,2%. Wyższy udział wydatków majątkowych w strukturze wydatków możliwy stał się przede wszystkim dzięki pozyskiwaniu środków pomocowych z Unii Europejskiej. Korzystanie z dofinansowania ze środków unijnych wymaga jednak posiadania w określonych rozmiarach własnych środków finansowych. Miasto wykorzystuje również nadwyżkę budżetową, którą generuje od 2005 roku. Ważnym źródłem finansowania zadań majątkowych stają się kredyty zaciągane w międzynarodowych instytucjach finansowych.

W strukturze wydatków bieżących Miasta największą część stanowią wydatki na finansowanie sfery edukacji. W 2006 r. wydatki na tę sferę wyniosły 372,1 mln zł (43,0% wydatków bieżących). Rok 2007 przyniósł wydatki w wysokości 386,2 mln zł (44,4% wydatków bieżących), w roku 2008 odpowiednio 421,6 mln zł. W roku 2009 wydatki osiągnęły poziom 448,8 mln zł, w 2010 r. 468,0 mln zł. Wzrost wydatków w tej

dziedzynie nie jest rekompensowany wystarczającym wzrostem subwencji na zadania oświatowe, stąd Miasto finansuje znaczną część wydatków na edukację dochodami własnymi. Zakłada się utrzymanie poziomu dofinansowania na stałym poziomie.

Kolejną sferą mającą znaczny udział w wydatkach Miasta jest pomoc społeczna i ochrona zdrowia. W 2006 r. wydatki bieżące Szczecina w sferze pomocy społecznej wyniosły 156,9 mln zł (18,1% wydatków bieżących), w roku 2007 - 161,3 mln zł, w roku 2008 - 188,5 mln zł. W roku 2009 przewidywane wydatki w tej sferze stanowią 18,1 % wydatków bieżących Miasta i kształtują się na poziomie 200,7 mln zł. Na 2010 rok zaplanowano kwotę 203,7 mln zł. W tej sferze również przewiduje się dofinansowanie zadań.

Miasto ponosi również wysokie wydatki bieżące w zakresie gospodarki komunalnej, która obejmuje m. in. ochronę środowiska, utrzymanie zieleni, utrzymanie dróg, oświetlenie ulic, gospodarowanie odpadami, utrzymanie urzędzeń komunalnych, gospodarkę mieszkaniową, a także komunikację zbiorową. Wydatki bieżące w tej dziedzinie wyniosły w 2006 r. - 152,6 mln zł (17,6% wydatków bieżących). W roku 2007 - 110,8 mln zł (12,7%), a w 2008 - 144,2 mln zł. Plan w roku 2009 r. wynosi 162,3 mln zł, co stanowi 14,7% wydatków bieżących. W roku 2010 planuje się wydatki w tej sferze na poziomie 162,0 mln zł (14,4%).

5. ZARZĄDZANIE DŁUGIEM

Polityka długu gminy, powiatu, województwa samorządowego jest rodzajem polityki finansowej jednostki samorządu terytorialnego. Określa ona cele i zasady działania w zakresie pozyskania środków ze zwrotnych źródeł finansowania oraz cele i zasady zarządzania długiem tak, aby skoordynować długoterminowe potrzeby jednostki samorządu terytorialnego z dostępnością źródeł dochodów.

Zarządzanie długiem Miasta jest prowadzone zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi oraz bieżącą i prognozowaną sytuacją finansową. Do zadań polityki długu należy określenie: poziomu zadłużenia według regulacji prawnych; priorytetów projektów inwestycyjnych, które mają być sfinansowane; struktury źródeł ich finansowania, tj. udziału: środków własnych, pożyczek i kredytów komercyjnych oraz preferencyjnych, emisji komunalnych papierów wartościowych dłużnych; odpowiedniego

zakresu i poziomu finansowania krótkoterminowego oraz długoterminowego.

Podstawowym celem polityki długu jest zaspokajanie potrzeb pożyczkowych Miasta oraz minimalizowanie kosztów obsługi zadłużenia z jednoczesnym uwzględnieniem ryzyka stopy procentowej, ryzyka stopy referencyjnej oraz ryzyka walutowego.

Strategia zarządzania długiem uwarunkowana jest:

- potrzebami pożyczkowymi Miasta,
- sytuacją gospodarczą kraju, w tym poziomem stóp procentowych i kursu walutowego, a w mniejszym stopniu inflacji,
- oceną ratingową Miasta,
- poziomem rozwoju krajowego rynku finansowego, w tym bazy inwestorów,
- współpracą z zagranicznymi instytucjami finansowymi w przypadku finansowania dużych przedsięwzięć inwestycyjnych.

Środki pożyczkowe są niezbędne dla finansowania zamierzeń rozwojowych Miasta, ujętych w *WPI*. Rozmiar potrzeb prezentowany jest w wieloletniej prognozie kwoty długu, corocznie załączanej do projektu budżetu. Prognoza uwzględnia:

- stan zadłużenia bieżącego,
- wielkość nadwyżki operacyjnej,
- koszt obsługi zadłużenia istniejącego i przyszłego,
- przewidywane wpływy ze sprzedaży majątku i środków pozabudżetowych,
- wieloletnie nakłady inwestycyjne wynikające z *WPI*,
- ograniczenia wynikające z zapisów ustawy o finansach publicznych.

Wysokość zadłużenia planowanego w kolejnych latach wynika bezpośrednio z wysokości deficytu budżetowego oraz wielkości nakładów inwestycyjnych. Przewiduje się wzrost zadłużenia Miasta w latach 2009-2013 do kwoty łącznej 769 mln zł.

Zarządzanie długiem to również kształtowanie jego struktury. Zgodnie z ustawą o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r. Miasto ma możliwość dokonania wyboru między kredytami i pożyczkami a emisją papierów wartościowych. Na decyzję, która forma finansowania jest najkorzystniejsza w aktualnej i przewidywanej sytuacji gospodarczej mają wpływ:

- poziom kosztów obsługi długu,
- ryzyko refinansowania,
- ryzyko kursowe,
- ryzyko stopy procentowej.

Poziom kosztów obsługi długu jest stabilizowany przez równomierne rozłożenie tych kosztów w czasie:

- przyjmowanie długiego horyzontu czasowego kredytowania,
- zakładanie emisji obligacji komunalnych z prawem do wcześniejszego wykupu,
- stosowanie instrumentów pochodnych w przypadku kredytów denominowanych w walucie.

Ryzyko refinansowania dotyczy zdolności wykupu zapadającego długu. Ryzyko zwiększa się wraz ze wzrostem kwoty długu podlegającego wykupowi oraz zbliżaniem się terminu wykupu. Na wielkość ryzyka refinansowania wpływa wielkość długu publicznego oraz struktura jego zapadalności. Do ograniczenia ryzyka refinansowania przyczynia się wydłużenie okresu zapadalności długu oraz równomierne rozłożenie wykupów w czasie. Stąd rosnąca jest rola wydłużenia okresu kredytowania do lat 25 w przyjętej prognozie oraz dążenie do osiągnięcia średniej zapadalności długu w wysokości, co najmniej 10 lat.

Ryzyko kursowe wynika z istnienia w ramach długu zobowiązań rozliczanych w walucie obcej. Ryzyko kursowe przejawia się wrażliwością poziomu długu i kosztów jego obsługi na zmiany kursu walutowego. Aprecjacja lub deprecjacja złotego wobec danej waluty obcej powoduje proporcjonalny spadek lub wzrost zadłużenia i kosztów obsługi wyrażonych w złotych. Podstawowym założeniem przyjętym w celu ograniczenia ryzyka kursowego jest zaciąganie zobowiązań w walucie krajowej. W przypadku kredytów walutowych strategiczną walutą jest euro jako przyszła waluta krajowa. Decyzja o wyborze waluty wynika z analizy aktualnej sytuacji gospodarczej, dostępności kredytów na rynku bankowym, kosztu pozyskania pieniądza.

Ryzyko stopy procentowej jest to ryzyko zmiany wielkości płatności z tytułu obsługi długu, wynikające ze zmian wysokości stóp procentowych. Jego źródłem jest konieczność refinansowania zapadającego w przyszłości długu po nieznanach stopach procentowych oraz zmienność płatności kuponowych od długu o oprocentowaniu zmiennym. Dokonanie wyboru między oprocentowaniem zmiennym a stałym jest wypadkową aktualnej i przewidywanej sytuacji na rynku bankowym, w tym poziomie stóp procentowych.

Obsługę bankową budżetu Miasta Szczecina i jego jednostek organizacyjnych prowadzi Bank Pekao S.A. w Szczecinie. Od 1993 roku w gmachu Urzędu Miejskiego funkcjonuje ekspozytura

bankowa obsługująca budżet Miasta i pracowników urzędu, a także zajmująca się obsługą kasową Urzędu Miejskiego poprzez stanowiska kasowe. Jest ona również wyposażona w bankomat. Podstawowe operacje bankowe w Urzędzie Miejskim dokonywane są poprzez system elektronicznej obsługi bankowej tj. drogą elektronicznego przekazu danych.

Współpraca Miasta z bankami dotyczy wielu elementów, szczególnie intensywna jest w zakresie lokowania czasowo wolnych środków finansowych i kredytowania. Lokowanie czasowo wolnych środków finansowych oparte jest o system prognozowania finansowego i obejmuje środki na wszystkich rachunkach bankowych Miasta. Formą współpracy z bankami jest również współpraca w zakresie ograniczania ryzyka wahań kursowych dotyczących spłat kredytów denominowanych w EURO.

Miasto współpracuje z następującymi instytucjami finansowymi:

- Bank Pekao S.A.
- Bank Polska Kasa Oszczędności Bank
- Polski S.A.
- ING Bank Śląski S.A.
- WEST LB Bank Polska S.A.
- Bankgesellschaft Berlin Polska S.A.
- Kredyt Bank S.A.
- Bank Zachodni - Wielkopolski Bank Kredytowy S.A.
- Bank Przemysłowo-Handlowy S.A.
- Nordea Bank Polska S.A.
- Bank Millennium S.A.
- Bank Gospodarki Żywnościowej S.A.
- Bank Gospodarstwa Krajowego
- Europejski Bank Inwestycyjny
- Bank Rozwoju Rady Europy
- Deutsche Bank PBC S.A.
- Bank BPH S.A.
- EFG Eurobank Ergasias S.A. SA Oddział w Polsce
- Dexia Kommunalkredit Bank Polska SA
- Raiffeisen Bank Polska SA

Od 1997 roku Miasto współpracuje również z bankami w zakresie finansowania deficytu budżetowego kredytami i pożyczkami. Stan zobowiązań długoterminowych na dzień 31.12.2008 r. wynosił 180,8 mln zł.

W 2001 r. zawarto pierwszą umowę z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym na finansowanie konkretnych inwestycji na łączną kwotę 82,2 mln zł. Druga umowa została zawarta na kwotę 30 mln EUR w 2006 r., środki z której uruchomiono w lipcu 2009 r., z przeznaczeniem,

podobnie jak w przypadku pierwszej umowy, na wskazane Bankowi zadania majątkowe. W roku 2009 została ponadto podpisana z Bankiem Rozwoju Rady Europy wieloletnia umowa o finansowanie na kwotę 300 mln zł. Środki będą przeznaczone na finansowanie uchwalonego przez Radę Miasta Wieloletniego Programu Inwestycyjnego.

Monitorowaniu i analizie podlegają zagrożenia dla realizacji polityki długu, do których należą:

- niekorzystny rozwój sytuacji makroekonomicznej kraju, w tym osłabienie wzrostu gospodarczego, wzrost stóp procentowych i deprecjacja złotego w stosunku do euro,
- spadek dochodów własnych Miasta będący skutkiem światowego kryzysu gospodarczego oraz wynikający ze zmian w prawie krajowym,
- ryzyko niestabilności czasowej w realizacji planowanych inwestycji wpływające na poziom deficytu budżetowego

Wymienione wyżej zagrożenia i uwarunkowania strategii zarządzania długiem wymagają dokonywania okresowej korekty prognozy długu. Korekta wykorzystywana jest w wewnętrznym procesie podejmowania decyzji finansowych.

6. SKUTKI ŚWIATOWEGO KRYZYSU GOSPODARCZEGO DLA BUDŻETU MIASTA

Światowy kryzys gospodarczy nie pozostał bez wpływu na gospodarkę Polski. Nastąpiło wyraźne spowolnienie gospodarcze, a bezpośrednim jego skutkiem, odczuwanym przez samorzady, jest spadek ich dochodów. Źródłem zagrożenia jest przede wszystkim potencjalna możliwość dużego spadku dochodów własnych – zarówno dochodów podatkowych, jak i dochodów z majątku, gdyż stabilność tych dochodów jest mocno związana ze stanem gospodarki.

W roku 2009 dochody samorządów istotnie spadną. Według informacji Ministerstwa Finansów, w perspektywie końca bieżącego roku dochody z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) będą niższe od zaplanowanych o 14,5%. Ministerstwo prognozuje jeszcze większe ubytki w podatku dochodowym od osób prawnych (CIT), sięgające 27,5%.

W warunkach dekonjunkury spadła liczba transakcji, zwłaszcza dotyczących nieruchomości, a więc i wpływów z podatku od czynności cywilnoprawnych. Niezmiernie trudno jest też dokonywać sprzedaży nieruchomości

komunalnych, zaś ich rynkowe ceny znacząco spadły w porównaniu z ubiegłym rokiem.

Budżety miast obciążone są obowiązkiem wpłat do budżetu państwa, przeznaczonych przede wszystkim na subwencję dla najuboższych jednostek samorządu terytorialnego. Pomimo spadku dochodów podatkowych wysokość tej wpłaty będzie wyższa dla Szczecina o 2,5 mln zł w stosunku do roku poprzedniego.

Sytuację finansową dodatkowo pogarsza bardzo trudny rynek kredytowy. Pozyskanie kredytów na rynku krajowym, zwłaszcza długoterminowych, stało się trudniejsze, a cena kredytu oraz obligacji komunalnych znacząco wzrosła.

Analicycy rynkowi przewidują utrzymanie się spowolnienia gospodarczego w Polsce również w 2010 r. Zwiększanie deficytu budżetu Państwa, wzrost państwowego długu publicznego, zmiany w polityce fiskalnej stanowiące podstawy polityki łagodzenia skutków kryzysu, wzrost bezrobocia oddziałują bezpośrednio na budżety samorządów. Konstruowanie budżetu w takich warunkach wymaga stałego monitoringu sytuacji finansowej Miasta, śledzenia kierunków rozwoju gospodarki krajowej, analizy parametrów makroekonomicznych prognozowanych przez Ministerstwo Finansów oraz czynników wpływających na poziom dochodów własnych.

Władze Miasta podjęły starania mające na celu złagodzenie skutków kryzysu gospodarczego. W celu utrzymania równowagi budżetowej w latach 2009 – 2010 podejmowane są działania polegające na:

- stałym monitorowaniu wydatków bieżących,
- ograniczaniu wydatków bieżących, w tym utrzymaniu wynagrodzeń na niezmiennym poziomie,
- monitorowaniu zadań majątkowych pod kątem wielkości nadwyżki operacyjnej,
- zwiększanie dochodów z tytułu opłat i dochodów lokalnych,
- intensyfikowanie działań w kierunku pozyskania dochodów z tytułu sprzedaży majątku oraz środków pomocowych,
- monitorowanie zadłużenia Miasta,
- niepodejmowanie nowych zobowiązań innych niż z tytułu kredytów i emisji obligacji przeznaczonych na finansowanie zadań majątkowych.

7. USTAWA O FINANSACH PUBLICZNYCH Z DNIA 27 SIERPNI 2009 R.

Z dniem 01 stycznia 2010 r. zacznie obowiązywać, z wyjątkiem niektórych artykułów, nowa ustawa o finansach publicznych. Celem ustawy jest zwiększenie przejrzystości finansów publicznych poprzez zmiany organizacyjne jednostek sektora finansów publicznych, wprowadzenie Wieloletniego Planu Finansowego Państwa, elementów budżetu w układzie zadaniowym. Ponadto ustawa usprawnia audyt wewnętrzny oraz wzmacnia normy ostrożnościowe w budżecie państwa i w budżetach jednostek samorządu terytorialnego.

Nowa ustawa o finansach publicznych koncentruje się zarówno na zmianie organizacji sektora finansów publicznych jak i nowych rozwiązaniach systemowych:

Rozszerzenie zakresu wdrażania budżetu zadaniowego.

Nowa polityka finansowa państwa oparta na długofalowym planowaniu.

Budżet zadaniowy podwyższa przejrzystość finansów publicznych, mając być docelowo narzędziem dostarczającym informacji na rzecz bardziej sprawnego, celowego, a także efektywnego oraz skutecznego wydatkowania środków publicznych. Z tego względu bezpośrednio do ustawy budżetowej wprowadzono kolejne elementy budżetu zadaniowego. W układzie zadaniowym sporządzany będzie m. in. Wieloletni Plan Finansowy Państwa. Ponadto nowe regulacje obejmują planowaniem w układzie zadaniowym takie jednostki sektora finansów publicznych, jak agencje wykonawcze, instytucje gospodarki budżetowej, dysponenci państwowych funduszy celowych oraz państwowe osoby prawne.

Nowa ustawa o finansach publicznych przewiduje wprowadzenie instrumentów nowoczesnego zarządzania finansami publicznymi:

- Wieloletni Plan Finansowy Państwa jako dokument ukierunkowujący politykę finansową państwa, uchwalanego przez Radę Ministrów na cztery lata,
- Wieloletnia prognoza finansowa (4 letni horyzont) - przyjmowana w drodze uchwały organu stanowiącego w jednostkach samorządu terytorialnego po uzyskaniu opinii regionalnej izby obrachunkowej. Wieloletnia Prognoza Finansowa obejmować będzie okres roku budżetowego oraz co najmniej trzy kolejne lata. Minimalny okres sporządzania prognozy będzie podlegał

obowiązkowemu wydłużeniu na okres, na jaki wieloletnia prognoza finansowa przewiduje limity wydatków wieloletnich.

Wzmocnienie norm ostrożnościowych w przypadku wzrostu deficytu.

Dostosowując przepisy do obecnej sytuacji na rynkach finansowych w zakresie długu publicznego, nowa ustawa o finansach publicznych utrzymuje 3 progi ostrożnościowe z jednoczesnym wykorzystaniem mechanizmów mających na celu ograniczenie wysokości długu publicznego.

Wprowadzenie dla jednostek samorządu terytorialnego indywidualnego wskaźnika zadłużenia

Ustawa wprowadza nowy wskaźnik spłaty zadłużenia, liczony indywidualnie dla każdej jednostki samorządu terytorialnego. Nowa konstrukcja wskaźnika ograniczającego spłatę zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego zastępuje dotychczasowe limity: łącznej kwoty długu (60% dochodów) oraz spłaty zobowiązań finansowych (15% dochodów). Zastosowana w nowym wskaźniku koncepcja obliczenia powiększonej o dochody ze sprzedaży majątku nadwyżki bieżącej, potrzebnej do obsługi zobowiązań, jest podobna do podejścia stosowanego przez instytucje finansowe przy ocenie zdolności kredytowej. Wskaźnik pozwoli samorządom na relatywnie większą skalę zadłużenia w okresie dobrej koniunktury gospodarczej oraz w przypadku realizacji dużych wpływów ze sprzedaży majątku. W okresie zmniejszania dochodów majątkowych oraz dekoniunktury będzie skłaniał do rozważnego planowania wykorzystania zewnętrznych zwrotnych źródeł finansowania. Przyjęta konstrukcja wskaźnika limitującego spłatę zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego nie ogranicza możliwości absorpcji środków europejskich przeznaczonych na realizację projektów objętych dofinansowaniem z tych środków, bowiem projekt ustawy zachowuje dotychczasowe wyłączenia w tym zakresie.

Gruntowne zmiany w organizacji sektora finansów publicznych

Mając na celu wzmocnienie oraz zwiększenie poprawy przejrzystości finansów publicznych, zdecydowano się na zmiany w zakresie funkcjonowania i organizacji sektora finansów publicznych. W tym celu ustawodawca wprowadził:

- likwidację wszystkich państwowych zakładów budżetowych oraz gospodarstw

pomocniczych państwowych i samorządowych jednostek budżetowych. Nowa ustawa przewiduje dalsze funkcjonowanie zakładów budżetowych w sferze samorządowej w ograniczonych dziedzinach enumeratywnie wymienionych w ustawie (gospodarka mieszkaniowa, usługi komunalne, zaopatrzenie w energię i gaz),

- likwidację rachunków funduszy motywacyjnych,
- likwidację, co do zasady instytucji rachunków dochodów własnych. Zgodnie z nową ustawą rachunki dochodów wydzielonych będą jedynie mogły posiadać:
 - samorządowe jednostki budżetowe prowadzące działalność określoną w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
 - państwowe jednostki budżetowe mające siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, nadzorowane przez ministra właściwego do spraw zagranicznych,
- likwidację samorządowych funduszy celowych (w tym wojewódzkich i powiatowych funduszy gospodarki zasobem geodezyjnym i kartograficznym oraz terenowych funduszy ochrony gruntów rolnych wraz z centralnym),
- przekształcenie państwowych funduszy celowych posiadających osobowość prawną w państwowe fundusze celowe stanowiące wyodrębnione rachunki bankowe,
- nowe formy organizacyjno-prawne dla realizacji wybranych zadań państwa jakimi są agencje wykonawcze oraz instytucje gospodarki budżetowej.

Wzmocnienie kontroli wydatków

Kontrola nad wydatkami publicznymi ulegnie wzmocnieniu poprzez wprowadzenie kontroli zarządczej i zaproponowanie nowych regulacji dotyczących audytu wewnętrznego.

Polegają one między innymi na: ujednocnieniu definicji audytu wewnętrznego (definicja zbliżona jest do powszechnie uznanych międzynarodowych definicji audytu wewnętrznego z koniecznymi modyfikacjami wynikającymi z obowiązujących zasad techniki prawodawczej) oraz podporządkowaniu audytorów wewnętrznych kierownikom jednostki.

Ponadto, nowa ustawa o finansach publicznych przewiduje łatwiejszy dostęp do zawodu audytora wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych oraz wprowadza instytucję komitetu audytu jako niezależnego zespołu konsultacyjno – doradczego, który ma na celu wzmocnienie systemu funkcjonowania skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej oraz zwiększenia efektywności działania audytu wewnętrznego.

Zmiany w zakresie gospodarowania środkami pochodzącymi ze źródeł zagranicznych

W zakresie gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu UE oraz krajów EFTA nowa ustawa o finansach publicznych przewiduje wyodrębnienie od 2010 r., w ramach budżetu państwa, „budżetu środków europejskich” oraz zmianę sposobu dokonywania płatności dla beneficjentów projektów i programów. Wprowadzono odrębny podmiot – płatnika, Bank Gospodarstwa Krajowego, dokonującego wszystkich płatności na rzecz wszystkich beneficjentów z rachunków otwartych w tym banku przez Ministra Finansów za wyjątkiem wydatków dokonywanych w ramach projektów pomocy technicznej.

Na etapie planowania wydatki będą prezentowane w podziale na części i działy klasyfikacji budżetowej oraz programy. Natomiast na etapie wykonywania wydatki będą przedstawiane w pełnej klasyfikacji budżetowej oraz w podziale na programy. Deficyt związany ze środkami europejskimi nie będzie wliczany do deficytu budżetu państwa, a jego finansowanie stanowić będzie dodatkową potrzebę pożyczkową budżetu państwa. Rozwiązanie takie zostało przyjęte, ponieważ już w chwili obecnej, zgodnie z metodologią ESA'95 saldo przepływu środków pomiędzy Polska a UE w zakresie środków unijnych nie jest wliczane do bilansu sektora finansów publicznych. Natomiast przychodami pochodzącymi z nadwyżki budżetu środków europejskich może być pokryty deficyt budżetu państwa oraz inne pożyczkowe potrzeby budżetu państwa.

*Wieloletni plan finansowy Miasta Szczecin
z perspektywą inwestycyjną do 2015 roku*

1. GŁÓWNE PARAMETRY BUDŻETOWE MIASTA SZCZECIN W LATACH 2008-2010

w zł

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2008 rok	Przewidywane wykonanie za 2009 r.	Projekt 2010	Dyn. % (PW 2009/ 2008)	Dyn. % (2010/ PW 2009)
1.	Dochody bieżące	1 211 035 276	1 194 144 179	1 208 545 664	98,6%	101,2%
2.	Wydatki bieżące	951 544 296	1 044 246 996	1 079 309 097	109,7%	103,4%
A. Bilans bieżący (1-2)		259 490 980	149 897 183	129 236 567	57,8%	86,2%
<i>Wsk. % bilansu bieżącego</i>		<i>21,4%</i>	<i>12,6%</i>	<i>10,7%</i>		
3.	Dochody majątkowe	71 367 234	92 564 186	213 537 647	129,7%	230,7%
4.	Wydatki majątkowe	302 340 880	428 503 204	752 321 613	141,7%	175,6%
B. Bilans majątkowy (3-4)		-230 973 646	-335 939 018	-538 783 966	145,4%	160,4%
5.	Stan środków na początek roku	146 846 978	127 154 698	10 975 508	86,6%	8,6%
6.	Przychody (kredyty, obligacje)	9 982 041	126 150 000	465 000 000	1263,8%	368,6%
7.	Rozchody	46 126 772	33 973 513	27 679 090	73,7%	81,5%
8.	Wydatki związane z obsługą zadłużenia	12 064 883	22 313 842	38 749 019	184,9%	173,7%
C. Bilans finansowy (5+6-7-8)		98 637 364	197 017 343	409 547 399	199,7%	207,9%
D. Stan środków na koniec roku/okresu (A+B+C)		127 154 698	10 975 508	0		

2. GŁÓWNE PARAMETRY BUDŻETOWE MIASTA SZCZECIN W LATACH 2010-2015

w zł

Lp.	Wyszczególnienie	Projekt 2010	Prognoza 2011	Prognoza 2012	Prognoza 2013	Prognoza 2014	Prognoza 2015	Dyn. % (2011/ 2010)	Dyn. % (2012/ 2011)	Dyn. % (2013/ 2012)	Dyn. % (2014/ 2013)	Dyn. % (2015/ 2014)
1.	Dochody bieżące	1 208 545 664	1 222 631 090	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994	101,2%	103,6%	100,0%	100,0%	100,0%
2.	Wydatki bieżące	1 079 309 097	1 091 395 498	1 095 981 836	1 095 981 836	1 095 981 836	1 095 981 836	101,1%	100,4%	100,0%	100,0%	100,0%
A.	Bilans bieżący (1-2)	129 236 567	131 235 592	171 103 158	171 103 158	171 103 158	171 103 158	101,5%	130,4%	100,0%	100,0%	100,0%
	<i>Wsk.% bilansu bieżącego</i>	<i>10,7%</i>	<i>10,7%</i>	<i>13,5%</i>	<i>13,5%</i>	<i>13,5%</i>	<i>13,5%</i>					
3.	Dochody majątkowe	213 537 647	460 587 846	595 513 447	20 077 000	96 900 000	56 590 000	215,7%	129,3%	3,4%	482,6%	58,4%
4.	Wydatki majątkowe	752 321 613	661 774 000	698 851 824	116 594 000	219 600 000	154 380 258	88,0%	105,6%	16,7%	188,3%	70,3%
B.	Bilans majątkowy (3-4)	-538 783 966	-201 186 154	-103 338 377	-96 517 000	-122 700 000	-97 790 258	37,3%	51,4%	93,4%	127,1%	79,7%
5.	Stan środków na początek roku	10 975 508	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-
6.	Przychody (kredyty, obligacje)	465 000 000	151 000 000	0	0	0	0	32,5%	-	-	-	-
7.	Rozchody	27 679 090	35 481 570	26 123 820	30 323 820	9 277 620	35 206 320	128,2%	73,6%	116,1%	30,6%	379,5%
8.	Wydatki związane z obsługą zadłużenia	38 749 019	45 567 868	41 640 961	44 262 338	39 125 538	38 106 580	117,6%	91,4%	106,3%	88,4%	97,4%
C.	Bilans finansowy (5+6-7-8)	409 547 399	69 950 562	-67 764 781	-74 586 158	-48 403 158	-73 312 900	17,1%	-96,9%	110,1%	64,9%	151,5%
D.	Stan środków na koniec roku/okresu (A+B+C)	0	0	0	0	0	0					

3. DOCHODY BUDŻETU MIASTA SZCZECIN W LATACH 2010-2015

Lp	Wyszczególnienie	2010 r. projekt	2011 r. prognoza	2012 r. prognoza	2013 r. prognoza	2014 r. prognoza	2015 r. prognoza	w zł
								% struktura łącznych
I.	Dochody bieżące	1 208 545 664	1 222 631 090	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994	83,9%
1.	Dochody podatkowe	205 952 700	206 122 700	206 152 700	206 152 700	206 152 700	206 152 700	13,8%
2.	Dochody z majątku gminy	53 474 700	53 579 700	94 579 700	94 579 700	94 579 700	94 579 700	5,4%
3.	Dotacje	118 227 086	134 323 643	139 012 137	139 012 137	139 012 137	139 012 137	9,0%
4.	Pozostałe dochody	34 350 170	34 952 726	33 472 760	33 472 760	33 472 760	33 472 760	2,3%
5.	Subwencje	324 009 103	324 009 103	324 009 103	324 009 103	324 009 103	324 009 103	21,7%
6.	Środki ze źródeł pozabudżetowych i innych	5 206 715	2 196 928	1 264 104	1 264 104	1 264 104	1 264 104	0,1%
7.	Udziały w dochodach budżetu państwa	404 954 490	404 954 490	404 954 490	404 954 490	404 954 490	404 954 490	27,2%
8.	Wpływy z opłat	62 370 700	62 491 800	63 640 000	63 640 000	63 640 000	63 640 000	4,2%
II.	Dochody majątkowe	213 537 647	460 587 846	595 513 447	20 077 000	96 900 000	56 590 000	16,1%
1.	Dochody z majątku gminy	50 740 000	197 383 500	188 210 000	0	2 400 000	0	4,9%
2.	Dotacje	10 418 000	666 000	0	0	0	0	0,1%
3.	Środki ze źródeł pozabudżetowych i innych	152 379 647	262 538 346	407 303 447	20 077 000	94 500 000	56 590 000	11,1%
III.	Dochody ogółem (I+II)	1 422 083 311	1 683 218 936	1 862 598 441	1 287 161 994	1 363 984 994	1 323 674 994	100,0%

* Szczegółowa prognoza dochodów w latach 2010-2012 jest prezentowana w Projekcie budżetu Miasta Szczecin na 2010 rok wraz z objaśnieniami

4. WYDATKI BUDŻETU MIASTA SZCZECIN W LATACH 2010-2015

Lp	Wyszczególnienie	2010 r. projekt	2011 r. prognoza	2012 r. prognoza	2013 r. prognoza	2014 r. prognoza	2015 r. prognoza	w zł
								% struktura łączych
I.	Wydatki bieżące	1 118 058 116	1 136 963 366	1 137 622 797	1 140 244 174	1 135 107 374	1 134 088 416	72,3%
1.	Bezpieczeństwo i porządek publiczny w mieście	26 706 290	27 393 111	28 587 745	28 587 745	28 587 745	28 587 745	1,8%
2.	Działalność promocyjna i współpraca międzynarodowa	14 729 450	14 718 250	14 755 616	14 755 616	14 755 616	14 755 616	0,9%
3.	Edukacja i nauka	467 956 678	465 746 433	465 724 693	465 724 693	465 724 693	465 724 693	29,7%
4.	Finanse i różne rozliczenia	68 370 721	76 391 185	72 735 278	75 356 655	70 219 855	69 200 897	4,6%
5.	Gospodarka komunalna	54 588 800	54 733 800	54 099 800	54 099 800	54 099 800	54 099 800	3,5%
6.	Gospodarka mieszkaniowa	2 072 020	2 234 270	2 299 010	2 299 010	2 299 010	2 299 010	0,1%
7.	Kultura fizyczna, turystyka i rekreacja	23 981 362	24 131 362	24 131 362	24 131 362	24 131 362	24 131 362	1,5%
8.	Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego	35 376 000	35 413 300	35 426 800	35 426 800	35 426 800	35 426 800	2,3%
9.	Ład przestrzenny i gospodarka nieruchomościami	14 328 157	14 489 455	14 729 441	14 729 441	14 729 441	14 729 441	0,9%
10.	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	203 726 022	216 322 888	219 072 821	219 072 821	219 072 821	219 072 821	13,8%
11.	Rozwój społeczeństwa obywatelskiego	4 885 645	4 846 502	5 439 302	5 439 302	5 439 302	5 439 302	0,3%
12.	Transport i komunikacja	105 300 000	105 300 000	105 300 000	105 300 000	105 300 000	105 300 000	6,7%
13.	Wspieranie rozwoju gospodarczego	9 947 499	10 102 535	10 262 367	10 262 367	10 262 367	10 262 367	0,6%
14.	Zarządzanie strukturami samorządowymi	86 089 472	85 140 275	85 058 562	85 058 562	85 058 562	85 058 562	5,4%
II.	Wydatki majątkowe	752 321 613	661 774 000	698 851 824	116 594 000	219 600 000	154 380 258	27,7%
1.	Bezpieczeństwo i porządek publiczny w mieście	3 750 000	0	0	0	0	0	0,0%
2.	Edukacja i nauka	101 931 830	19 200 000	0	0	0	0	1,3%
3.	Gospodarka komunalna	92 300 000	77 700 000	251 039 000	400 000	0	0	4,5%
4.	Gospodarka mieszkaniowa	58 081 000	3 600 000	0	0	11 600 000	0	0,8%
5.	Kultura fizyczna, turystyka i rekreacja	101 856 844	88 141 000	103 515 000	38 500 000	0	0	3,5%
6.	Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego	57 561 635	82 500 000	33 000 000	0	0	0	1,8%
7.	Ład przestrzenny i gospodarka nieruchomościami	36 982 000	1 501 000	0	0	0	0	0,4%
8.	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	5 527 000	2 000 000	0	0	0	0	0,1%
9.	Rozwój społeczeństwa obywatelskiego	3 400 000	7 800 000	13 300 000	0	0	0	0,3%
10.	Transport i komunikacja	270 558 304	366 632 000	244 942 824	65 324 000	189 000 000	140 880 258	13,6%
11.	Wspieranie rozwoju gospodarczego	5 950 000	10 000 000	50 000 000	10 500 000	17 000 000	13 000 000	1,1%
12.	Zarządzanie strukturami samorządowymi	14 423 000	2 700 000	3 055 000	1 870 000	2 000 000	500 000	0,3%
III.	Wydatki ogółem (I+II)	1 870 379 729	1 798 737 366	1 836 474 621	1 256 838 174	1 354 707 374	1 288 468 674	100,0%

* Szczegółowa prognoza wydatków w latach 2010-2012 jest prezentowana w Projekcie budżetu Miasta Szczecin na 2010 rok wraz z objaśnieniami

*Prognoza kwoty długu Miasta Szczecin
na lata 2009-2036*

1. ANALIZA ZDOLNOŚCI KREDYTOWEJ MIASTA W LATACH 2008-2015

Lp.	Wyszczególnienie	2008 r.	PW 2009	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.
1.	Prognozowane dochody bieżące	1 211,04	1 194,14	1 208,55	1 222,63	1 267,08	1 267,08	1 267,08	1 267,08
2.	Planowane wydatki bieżące własne (bez wydatków na obsługę długu)	951,54	1 044,25	1 079,31	1 091,40	1 095,98	1 095,98	1 095,98	1 095,98
3.	Nadwyżka bieżąca	259,49	149,90	129,24	131,24	171,10	171,10	171,10	171,10
4.	Wydatki bieżące na obsługę długu	12,06	22,31	38,75	45,57	41,64	44,26	39,13	38,11
5.	Splata rat kredytów i pożyczek	46,13	18,97	12,68	5,48	6,12	13,12	9,28	35,21
6.	Wykup obligacji	0,00	15,00	15,00	30,00	20,00	17,20	0,00	0,00
7.	Wolne środki budżetowe na inwestycje	201,30	93,61	62,81	50,19	103,34	96,52	122,70	97,79
8.	Zakładany poziom wydatków majątkowych finansowanych środkami własnymi (nadwyżka oraz kredyty)	230,97	335,94	538,78	201,19	103,34	96,52	122,70	97,79
9.	Dodatkowe źródła finansowania inwestycji:	71,37	92,56	213,54	460,59	595,51	20,08	96,90	56,59
	- dochody ze sprzedaży majątku	37,20	66,06	50,74	197,38	188,21	0,00	2,40	0,00
	- dotacje, fundusze pomocowe i inne	34,17	26,50	162,80	263,20	407,30	20,08	94,50	56,59
10.	Łączny poziom inwestycji	302,34	428,50	752,32	661,77	698,85	116,59	219,60	154,38
11.	Deficyt / nadwyżka środków	-29,67	-242,33	-475,98	-151,00	0,00	0,00	0,00	0,00
12.	Źródła finansowania deficytu przychodami i pochodzącymi z:	156,83	253,30	475,98	151,00	-	-	-	-
	- kredytów i pożyczek	-	126,15	465,00	151,00	-	-	-	-
	- pożyczek na prefinansowanie	9,98	-	-	-	-	-	-	-
	- emisji obligacji	-	-	-	-	-	-	-	-
	- nadwyżki środków na rachunku	146,85	127,15	10,98	-	-	-	-	-
13.	Wskaźnik długu do dochodu (%)	14%	21%	50%	49%	43%	60%	56%	55%
14.	Wsk. rocznej obsługi zadłużenia do dochodu (%)	5%	4%	5%	5%	4%	6%	4%	6%
15.	Łączny poziom zadłużenia	180,82	273,00	710,32	825,84	799,71	769,39	760,11	724,90
16.	Limit obsługi zadłużenia wg ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. (średnia z 3 lat)		19%	19%	16%	14%	15%	15%	12%
17.	Wskaźnik zadłużenia wg ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r.		4%	5%	5%	4%	6%	4%	6%

Analiza zdolności kredytowej Miasta jest wyliczana dla całego okresu kredytowania, z uwagi na możliwości prezentacyjne niniejszego opracowania ograniczono się do lat 2008-2015

Lp	Wyszczególnienie	Wykonanie		2009 r. Plan wg stanu na koniec III kwartału	Przewidywane wykonanie 2009r.	Prognoza budżetu			
		2007r.	2008r.			2010r.*	2011r.*	2012r.*	2013r.*
1.	A. Dochody:	1 161 296 242	1 282 402 510	1 359 466 080	1 286 708 365	1 422 083 311	1 683 218 936	1 862 598 441	1 287 161 994
2.	A1. dochody bieżące	1 068 344 070	1 211 035 276	1 224 991 110	1 194 144 179	1 208 545 664	1 222 631 090	1 267 084 994	1 267 084 994
3.	A2. dochody majątkowe	92 952 172	71 367 234	134 474 970	92 564 186	213 537 647	460 587 846	595 513 447	20 077 000
4.	w tym ze sprzedaży majątku	35 724 331	37 198 229	92 610 000	66 063 854	50 740 000	197 383 500	188 210 000	0
5.	B. Wydatki:	1 105 912 019	1 265 950 059	1 580 309 137	1 495 064 042	1 870 379 729	1 798 737 366	1 836 474 621	1 256 838 174
6.	B1. wydatki bieżące	870 391 067	963 609 179	1 106 800 496	1 066 560 838	1 118 058 116	1 136 963 366	1 137 622 797	1 140 244 174
7.	B2. wydatki majątkowe	235 520 952	302 340 880	473 508 641	428 503 204	752 321 613	661 774 000	698 851 824	116 594 000
8.	C. NADWYŻKA/DEFICYT (A-B)	55 384 223	16 452 451	-220 843 057	-208 355 677	-448 296 418	-115 518 430	26 123 820	30 323 820
9.	D. FINANSOWANIE (D1-D2)	91 462 755	110 702 247	220 843 057	219 331 185	448 296 418	115 518 430	-26 123 820	-30 323 820
10.	D1. Przychody ogółem:	166 749 757	156 829 019	254 816 570	253 304 698	475 975 508	151 000 000	-	-
11.	D11. kredyty bankowe, w tym:	-	-	158 178 369	126 150 000	462 500 000	148 362 000	-	-
12.	D111. zaciągnięte w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 3 ufp	-	-	-	-	-	-	-	-
13.	D.12. pożyczki, w tym:	54 881 369	9 982 041	-	-	2 500 000	2 638 000	-	-
14.	D121. zaciągnięte w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 3 ufp	54 881 369	9 982 041	-	-	-	-	-	-
15.	D13. spłata pożyczek udzielonych	-	-	-	-	-	-	-	-
16.	D14. nadwyżka z lat ubiegłych, w tym:	74 905 613	131 924 172	96 638 201	127 154 698	10 975 508	-	-	-
17.	D141. środki na pokrycie deficytu	-	-	-	-	-	-	-	-
18.	D15. obligacje j.s.t.	-	-	-	-	-	-	-	-
19.	D151. wyemitowane w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 3 ufp	-	-	-	-	-	-	-	-
20.	D16. prywatyzacja majątku j.s.t.	-	-	-	-	-	-	-	-
21.	D17. inne źródła, w tym:	36 962 775	14 922 806	-	-	-	-	-	-
22.	D171. środki na pokrycie deficytu	-	-	-	-	-	-	-	-
23.	D2. Rozchody ogółem:	75 287 002	46 126 772	33 973 513	33 973 513	27 679 090	35 481 570	26 123 820	30 323 820
24.	D21. spłaty kredytów	24 493 517	22 535 188	16 760 315	16 760 316	12 679 090	5 481 570	5 481 570	12 481 570
25.	D111. zaciągniętych w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 3 ufp	-	-	-	-	-	-	-	-
26.	D22. spłaty pożyczek	50 793 485	23 591 584	2 213 198	2 213 197	-	-	642 250	642 250
27.	D221. zaciągniętych w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 3 ufp	50 793 485	23 591 584	2 213 198	2 213 197	-	-	-	-
28.	D23. pożyczki udzielone	-	-	-	-	-	-	-	-
29.	D24. lokaty w bankach	-	-	-	-	-	-	-	-
30.	D25. wykup obligacji samorządowych, w tym:	-	-	15 000 000	15 000 000	15 000 000	30 000 000	20 000 000	17 200 000
31.	D251. wyemitowanych w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 3 ufp	-	-	-	-	-	-	-	-
32.	D26. inne cele	-	-	-	-	-	-	-	-
33.	E. UMORZENIE POŻYCZKI	-	-	-	-	-	-	-	-
34.	F. DŁUG NA KONIEC ROKU**	217 478 685	184 888 151	305 024 675	272 996 305	710 317 215	825 835 645	799 711 825	769 388 005
35.	1) wyemitowane papiery wartościowe	97 200 000	97 200 000	82 200 000	82 200 000	67 200 000	37 200 000	17 200 000	-
36.	2) zaciągnięte kredyty	103 941 809	81 406 621	222 824 675	190 796 305	640 617 215	783 497 645	778 016 075	765 534 505
37.	3) zaciągnięte pożyczki	-	-	-	-	2 500 000	5 138 000	4 495 750	3 853 500
38.	4) przyjęte depozyty	-	-	-	-	-	-	-	-
39.	5) wymagalne zobowiązania	514 136	4 068 333	-	-	-	-	-	-
40.	6) zobowiązania związane z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust.3 ufp (a+b+c)	15 822 740	2 213 197	-	-	-	-	-	-
	a) kredyty	-	-	-	-	-	-	-	-
	b) pożyczki	15 822 740	2 213 197	-	-	-	-	-	-
	c) emitowane papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-	-	-
41.	G. Wskaźnik łącznego długu do dochodu (poz.34 / poz.1) %	18,7	14,4	22,4	21,2	49,9	49,1	42,9	59,8
42.	G.1. Wskaźnik długu do dochodu (poz.34-poz.40/ poz.1) %	17,4	14,2	22,4	21,2	49,9	49,1	42,9	59,8
43.	H. OBciążENIE ROCZNE BUDżETU z tytułu spłaty zadłużenia	87 682 189	57 928 894	51 544 355	56 287 355	64 425 290	79 125 870	65 882 820	68 559 920
44.	1) spłaty raty kredytów z odsetkami	29 574 275	27 120 897	25 854 177	30 540 122	42 543 290	42 985 570	42 700 270	49 415 870
45.	2) spłaty rat pożyczek z odsetkami	133 239	-	-	-	150 000	308 300	950 550	912 050
46.	3) potenc. spłaty udzielonych poręczeń z należnymi odsetkami	-	-	-	-	-	-	-	-
47.	4) wykup papierów wartościowych wyemitowanych przez j.s.t. z odsetkami	6 689 020	6 984 453	23 356 980	23 356 980	21 732 000	35 832 000	22 232 000	18 232 000
48.	5) spłaty zobowiązań związanych z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami o których mowa w art. 5 ust.3 ufp (a+b+c)	51 285 655	23 823 544	2 333 198	2 390 252	-	-	-	-
	a) spłaty rat kredytów z odsetkami	-	-	-	-	-	-	-	-
	b) spłaty rat pożyczek z odsetkami	51 285 655	23 823 544	2 333 198	2 390 252	-	-	-	-
	c) wykup papierów wartościowych z odsetkami	-	-	-	-	-	-	-	-
49.	I. Wskaźnik rocznej spłaty łącznego zadłużenia do dochodu (poz.43 / poz.1) %	7,6	4,5	3,8	4,4	4,5	4,7	3,5	5,3
50.	I.1. Wskaźnik rocznej spłaty zadłużenia	3,1	2,7	3,6	4,2	4,5	4,7	3,5	5,3
51.	Dochody bieżące Db	1 068 344 070	1 211 035 276	1 224 991 110	1 194 144 179	1 208 545 664	1 222 631 090	1 267 084 994	1 267 084 994
52.	Sprzedaż majątku Sm	35 724 331	37 198 229	92 610 000	66 063 854	50 740 000	197 383 500	188 210 000	-
53.	Wydatki bieżące Wb	870 391 067	963 609 179	1 106 800 496	1 066 560 838	1 118 058 116	1 136 963 366	1 137 622 797	1 140 244 174
54.	Wskaźnik (Db+Sm-Wb)/Dog (poz.1)	20,1	22,2	15,5	15,0	9,9	16,8	17,1	9,9
55.	Spłata rat (R+O) (poz. 44+45+47)	-	-	-	53 897 102	64 425 289,7	79 125 869,6	65 882 819,9	68 559 920,4
56.	Wskaźnik z poz. 54 - średnia z 3 lat	-	-	-	-	19,1	15,7	13,9	14,6
57.	Wskaźnik (R+O)/Dog (poz. 44+45+47/poz. 1)	-	-	-	4,2	4,5	4,7	3,5	5,3

* w dochodach ujęto środki pomocowe na współfinansowanie zadań

** zobowiązania długoterminowe w EUR według kursu z dnia uruchomienia

Lp	Wyszczególnienie	Prognoza budżetu					
		2014r.*	2015r.*	2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
1.	A. Dochody:	1 363 984 994	1 323 674 994	1 283 084 994	1 283 084 994	1 283 084 994	1 283 084 994
2.	A1. dochody bieżące	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994
3.	A2. dochody majątkowe	96 900 000	56 590 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000
4.	w tym ze sprzedaży majątku	2 400 000	0	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000
5.	B. Wydatki:	1 354 707 374	1 288 468 674	1 240 460 574	1 240 460 574	1 240 460 574	1 240 460 640
6.	B1. wydatki bieżące	1 135 107 374	1 134 088 416	1 130 507 476	1 128 506 746	1 126 508 006	1 124 507 176
7.	B2. wydatki majątkowe	219 600 000	154 380 258	109 953 098	111 953 828	113 952 568	115 953 464
8.	C. NADWYŻKA/DEFICYT (A-B)	9 277 620	35 206 320	42 624 420	42 624 420	42 624 420	42 624 354
9.	D. FINANSOWANIE (D1-D2)	-9 277 620	-35 206 320	-42 624 420	-42 624 420	-42 624 420	-42 624 354
10.	D1. Przychody ogółem:	-	-	-	-	-	-
11.	D11. kredyty bankowe, w tym:	-	-	-	-	-	-
12.	D111. zaciągnięte w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art., 5 ust. 3 ufp	-	-	-	-	-	-
13.	D.12. pożyczki, w tym:	-	-	-	-	-	-
14.	D121. zaciągnięte w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art., 5 ust. 3 ufp	-	-	-	-	-	-
15.	D13. spłata pożyczek udzielonych	-	-	-	-	-	-
16.	D14. nadwyżka z lat ubiegłych, w tym:	-	-	-	-	-	-
17.	D141. środki na pokrycie deficytu	-	-	-	-	-	-
18.	D15. obligacje j.s.t.	-	-	-	-	-	-
19.	D151. wyemitowane w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art., 5 ust. 3 ufp	-	-	-	-	-	-
20.	D16. prywatyzacja majątku j.s.t.	-	-	-	-	-	-
21.	D17. inne źródła, w tym:	-	-	-	-	-	-
22.	D171. środki na pokrycie deficytu	-	-	-	-	-	-
23.	D2. Rozchody ogółem:	9 277 620	35 206 320	42 624 420	42 624 420	42 624 420	42 624 354
24.	D21. spłaty kredytów	8 635 370	34 564 070	41 982 170	41 982 170	41 982 170	41 982 104
25.	D111. zaciągniętych w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art., 5 ust. 3 ufp	-	-	-	-	-	-
26.	D22. spłaty pożyczek	642 250	642 250	642 250	642 250	642 250	642 250
27.	D221. zaciągniętych w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art., 5 ust. 3 ufp	-	-	-	-	-	-
28.	D23. pożyczki udzielone	-	-	-	-	-	-
29.	D24. lokaty w bankach	-	-	-	-	-	-
30.	D25. wykup obligacji samorządowych, w tym:	-	-	-	-	-	-
31.	D251. wyemitowanych w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art., 5 ust. 3 ufp	-	-	-	-	-	-
32.	D26. inne cele	-	-	-	-	-	-
33.	E. UMORZENIE POŻYCZKI	-	-	-	-	-	-
34.	F. DŁUG NA KONIEC ROKU**	760 110 385	724 904 065	682 279 645	639 655 225	597 030 805	554 406 451
35.	1) wyemitowane papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-
36.	2) zaciągnięte kredyty	756 899 135	722 335 065	680 352 895	638 370 725	596 388 555	554 406 451
37.	3) zaciągnięte pożyczki	3 211 250	2 569 000	1 926 750	1 284 500	642 250	-
38.	4) przyjęte depozyty	-	-	-	-	-	-
39.	5) wymagalne zobowiązania	-	-	-	-	-	-
40.	6) zobowiązania związane z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art., 5 ust.3 ufp (a+b+c)	-	-	-	-	-	-
	a) kredyty	-	-	-	-	-	-
	b) pożyczki	-	-	-	-	-	-
	c) emitowane papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-
41.	G. Wskaźnik łącznego długu do dochodu (poz.34 / poz.1) %	55,7	54,8	53,2	49,9	46,5	43,2
42.	G.1. Wskaźnik długu do dochodu (poz.34-poz.40/ poz.1) %	55,7	54,8	53,2	49,9	46,5	43,2
43.	H. OBCIĄŻENIE ROCZNE BUDŻETU z tytułu spłaty zadłużenia	45 767 920	71 312 900	77 150 060	75 149 330	73 150 590	71 149 694
44.	1) spłaty raty kredytów z odsetkami	44 894 470	70 477 970	76 353 670	74 391 470	72 431 270	70 468 904
45.	2) spłaty rat pożyczek z odsetkami	873 450	834 930	796 390	757 860	719 320	680 790
46.	3) potenc. spłaty udzielonych poręczeń z należnymi odsetkami	-	-	-	-	-	-
47.	4) wykup papierów wartościowych wyemitowanych przez j.s.t. z odsetkami	-	-	-	-	-	-
48.	5) spłaty zobowiązań związanych z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami o których mowa w art., 5 ust.3 ufp (a+b+c)	-	-	-	-	-	-
	a) spłaty rat kredytów z odsetkami	-	-	-	-	-	-
	b) spłaty rat pożyczek z odsetkami	-	-	-	-	-	-
	c) wykup papierów wartościowych z odsetkami	-	-	-	-	-	-
49.	I. Wskaźnik rocznej spłaty łącznego zadłużenia do dochodu (poz.43 / poz.1) %	3,4	5,4	6,0	5,9	5,7	5,5
50.	I.1. Wskaźnik rocznej spłaty zadłużenia	3,4	5,4	6,0	5,9	5,7	5,5
51.	Dochody bieżące Db	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994
52.	Sprzedaż majątku Sm	2 400 000	-	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000
53.	Wydatki bieżące Wb	1 135 107 374	1 134 088 416	1 130 507 476	1 128 506 746	1 126 508 006	1 124 507 176
54.	Wskaźnik (Db+Sm-Wb)/Dog (poz.1)	9,9	10,0	11,9	12,0	12,2	12,4
55.	Spłata rat (R+O) (poz. 44+45+47)	45 767 920,0	71 312 900,0	77 150 060,0	75 149 330,0	73 150 590,0	71 149 694,1
56.	Wskaźnik z poz. 54 - średnia z 3 lat	14,6	12,3	9,9	10,6	11,3	12,0
57.	Wskaźnik (R+O)/Dog (poz. 44+45+47/poz. 1)	3,4	5,4	6,0	5,9	5,7	5,5

* w dochodach ujęto środki pomocowe na współfinansowanie

** zobowiązania długoterminowe w EUR według kursu z

Lp	Wyszczególnienie	Prognoza budżetu					
		2020r.	2021r.	2022r.	2023r.	2024r.	2025r.
1.	A. Dochody:	1 283 084 994	1 283 084 994	1 283 084 994	1 283 084 994	1 283 084 994	1 283 084 994
2.	A1. dochody bieżące	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994
3.	A2. dochody majątkowe	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000
4.	w tym ze sprzedaży majątku	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000
5.	B. Wydatki:	1 243 946 154	1 246 584 394	1 246 584 394	1 246 584 394	1 246 584 394	1 246 584 394
6.	B1. wydatki bieżące	1 122 507 335	1 120 659 836	1 118 918 836	1 117 175 836	1 115 434 836	1 113 692 836
7.	B2. wydatki majątkowe	121 438 819	125 924 558	127 665 558	129 408 558	131 149 558	132 891 558
8.	C. NADWYŻKA/DEFICYT (A-B)	39 138 840	36 500 600	36 500 600	36 500 600	36 500 600	36 500 600
9.	D. FINANSOWANIE (D1-D2)	-39 138 840	-36 500 600	-36 500 600	-36 500 600	-36 500 600	-36 500 600
10.	D1. Przychody ogółem:	-	-	-	-	-	-
11.	D11. kredyty bankowe, w tym:	-	-	-	-	-	-
12.	D111. zaciągnięte w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art., 5 ust. 3 ufp	-	-	-	-	-	-
13.	D.12. pożyczki, w tym:	-	-	-	-	-	-
14.	D121. zaciągnięte w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art., 5 ust. 3 ufp	-	-	-	-	-	-
15.	D13. spłata pożyczek udzielonych	-	-	-	-	-	-
16.	D14. nadwyżka z lat ubiegłych, w tym:	-	-	-	-	-	-
17.	D141. środki na pokrycie deficytu	-	-	-	-	-	-
18.	D15. obligacje j.s.t.	-	-	-	-	-	-
19.	D151. wyemitowane w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art., 5 ust. 3 ufp	-	-	-	-	-	-
20.	D16. prywatyzacja majątku j.s.t.	-	-	-	-	-	-
21.	D17. inne źródła, w tym:	-	-	-	-	-	-
22.	D171. środki na pokrycie deficytu	-	-	-	-	-	-
23.	D2. Rozchody ogółem:	39 138 840	36 500 600	36 500 600	36 500 600	36 500 600	36 500 600
24.	D21. spłaty kredytów	39 138 840	36 500 600	36 500 600	36 500 600	36 500 600	36 500 600
25.	D111. zaciągniętych w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art., 5 ust. 3 ufp	-	-	-	-	-	-
26.	D22. spłaty pożyczek	-	-	-	-	-	-
27.	D221. zaciągniętych w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art., 5 ust. 3 ufp	-	-	-	-	-	-
28.	D23. pożyczki udzielone	-	-	-	-	-	-
29.	D24. lokaty w bankach	-	-	-	-	-	-
30.	D25. wykup obligacji samorządowych, w tym:	-	-	-	-	-	-
31.	D251. wyemitowanych w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art., 5 ust. 3 ufp	-	-	-	-	-	-
32.	D26. inne cele	-	-	-	-	-	-
33.	E. UMORZENIE POŻYCZKI	-	-	-	-	-	-
34.	F. DŁUG NA KONIEC ROKU**	515 267 611	478 767 011	442 266 411	405 765 811	369 265 211	332 764 611
35.	1) wyemitowane papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-
36.	2) zaciągnięte kredyty	515 267 611	478 767 011	442 266 411	405 765 811	369 265 211	332 764 611
37.	3) zaciągnięte pożyczki	-	-	-	-	-	-
38.	4) przyjęte depozyty	-	-	-	-	-	-
39.	5) wymagalne zobowiązania	-	-	-	-	-	-
40.	6) zobowiązania związane z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art., 5 ust.3 ufp (a+b+c)	-	-	-	-	-	-
	a) kredyty	-	-	-	-	-	-
	b) pożyczki	-	-	-	-	-	-
	c) emitowane papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-
41.	G. Wskaźnik łącznego długu do dochodu (poz.34 / poz.1) %	40,2	37,3	34,5	31,6	28,8	25,9
42.	G.1. Wskaźnik długu do dochodu (poz.34-poz.40/ poz.1) %	40,2	37,3	34,5	31,6	28,8	25,9
43.	H. OBCIĄŻENIE ROCZNE BUDŻETU z tytułu spłaty zadłużenia	65 664 340	61 178 600	59 437 600	57 694 600	55 953 600	54 211 600
44.	1) spłaty raty kredytów z odsetkami	65 664 340	61 178 600	59 437 600	57 694 600	55 953 600	54 211 600
45.	2) spłaty rat pożyczek z odsetkami	-	-	-	-	-	-
46.	3) potenc. spłaty udzielonych poręczeń z należnymi odsetkami	-	-	-	-	-	-
47.	4) wykup papierów wartościowych wyemitowanych przez j.s.t. z odsetkami	-	-	-	-	-	-
48.	5) spłaty zobowiązań związanych z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami o których mowa w art., 5 ust.3 ufp (a+b+c)	-	-	-	-	-	-
	a) spłaty rat kredytów z odsetkami	-	-	-	-	-	-
	b) spłaty rat pożyczek z odsetkami	-	-	-	-	-	-
	c) wykup papierów wartościowych z odsetkami	-	-	-	-	-	-
49.	I. Wskaźnik rocznej spłaty łącznego zadłużenia do dochodu (poz.43 / poz.1) %	5,1	4,8	4,6	4,5	4,4	4,2
50.	I.1. Wskaźnik rocznej spłaty zadłużenia	5,1	4,8	4,6	4,5	4,4	4,2
51.	Dochody bieżące Db	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994
52.	Sprzedaż majątku Sm	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000
53.	Wydatki bieżące Wb	1 122 507 335	1 120 659 836	1 118 918 836	1 117 175 836	1 115 434 836	1 113 692 836
54.	Wskaźnik (Db+Sm-Wb)/Dog (poz.1)	12,5	12,7	12,8	12,9	13,1	13,2
55.	Spłata rat (R+O) (poz. 44+45+47)	65 664 339,5	61 178 600,0	59 437 600,0	57 694 600,0	55 953 600,0	54 211 600,0
56.	Wskaźnik z poz. 54 - średnia z 3 lat	12,2	12,4	12,5	12,7	12,8	12,9
57.	Wskaźnik (R+O)/Dog (poz. 44+45+47/poz. 1)	5,1	4,8	4,6	4,5	4,4	4,2

* w dochodach ujęto środki pomocowe na współfinansowanie

** zobowiązania długoterminowe w EUR według kursu z

Lp	Wyszczególnienie	Prognoza budżetu					
		2026r.	2027r.	2028r.	2029r.	2030r.	2031r.
1.	A. Dochody:	1 283 084 994	1 283 084 994	1 283 084 994	1 283 084 994	1 283 084 994	1 283 084 994
2.	A1. dochody bieżące	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994
3.	A2. dochody majątkowe	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000
4.	w tym ze sprzedaży majątku	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000
5.	B. Wydatki:	1 246 584 394	1 246 584 394	1 246 584 394	1 246 584 394	1 246 584 394	1 246 584 394
6.	B1. wydatki bieżące	1 111 951 836	1 110 208 836	1 108 467 836	1 106 725 836	1 104 983 836	1 103 240 836
7.	B2. wydatki majątkowe	134 632 558	136 375 558	138 116 558	139 858 558	141 600 558	143 343 558
8.	C. NADWYŻKA/DEFICYT (A-B)	36 500 600	36 500 600	36 500 600	36 500 600	36 500 600	36 500 600
9.	D. FINANSOWANIE (D1-D2)	-36 500 600	-36 500 600	-36 500 600	-36 500 600	-36 500 600	-36 500 600
10.	D1. Przychody ogółem:	-	-	-	-	-	-
11.	D11. kredyty bankowe, w tym:	-	-	-	-	-	-
12.	D111. zaciągnięte w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art., 5 ust. 3 ufp	-	-	-	-	-	-
13.	D12. pożyczki, w tym:	-	-	-	-	-	-
14.	D121. zaciągnięte w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art., 5 ust. 3 ufp	-	-	-	-	-	-
15.	D13. spłata pożyczek udzielonych	-	-	-	-	-	-
16.	D14. nadwyżka z lat ubiegłych, w tym:	-	-	-	-	-	-
17.	D141. środki na pokrycie deficytu	-	-	-	-	-	-
18.	D15. obligacje j.s.t.	-	-	-	-	-	-
19.	D151. wyemitowane w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art., 5 ust. 3 ufp	-	-	-	-	-	-
20.	D16. prywatyzacja majątku j.s.t.	-	-	-	-	-	-
21.	D17. inne źródła, w tym:	-	-	-	-	-	-
22.	D171. środki na pokrycie deficytu	-	-	-	-	-	-
23.	D2. Rozchody ogółem:	36 500 600	36 500 600	36 500 600	36 500 600	36 500 600	36 500 600
24.	D21. spłaty kredytów	36 500 600	36 500 600	36 500 600	36 500 600	36 500 600	36 500 600
25.	D211. zaciągniętych w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art., 5 ust. 3 ufp	-	-	-	-	-	-
26.	D22. spłaty pożyczek	-	-	-	-	-	-
27.	D221. zaciągniętych w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art., 5 ust. 3 ufp	-	-	-	-	-	-
28.	D23. pożyczki udzielone	-	-	-	-	-	-
29.	D24. lokaty w bankach	-	-	-	-	-	-
30.	D25. wykup obligacji samorządowych, w tym:	-	-	-	-	-	-
31.	D251. wyemitowanych w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art., 5 ust. 3 ufp	-	-	-	-	-	-
32.	D26. inne cele	-	-	-	-	-	-
33.	E. UMORZENIE POŻYCZKI	-	-	-	-	-	-
34.	F. DŁUG NA KONIEC ROKU**	296 264 011	259 763 411	223 262 811	186 762 211	150 261 611	113 761 011
35.	1) wyemitowane papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-
36.	2) zaciągnięte kredyty	296 264 011	259 763 411	223 262 811	186 762 211	150 261 611	113 761 011
37.	3) zaciągnięte pożyczki	-	-	-	-	-	-
38.	4) przyjęte depozyty	-	-	-	-	-	-
39.	5) wymagalne zobowiązania	-	-	-	-	-	-
40.	6) zobowiązania związane z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art., 5 ust.3 ufp (a+b+c)	-	-	-	-	-	-
	a) kredyty	-	-	-	-	-	-
	b) pożyczki	-	-	-	-	-	-
	c) emitowane papiery wartościowe	-	-	-	-	-	-
41.	G. Wskaźnik łącznego długu do dochodu (poz.34 / poz.1) %	23,1	20,2	17,4	14,6	11,7	8,9
42.	G.1. Wskaźnik długu do dochodu (poz.34-poz.40/ poz.1) %	23,1	20,2	17,4	14,6	11,7	8,9
43.	H. OBCIĄŻENIE ROCZNE BUDŻETU z tytułu spłaty zadłużenia	52 470 600	50 727 600	48 986 600	47 244 600	45 502 600	43 759 600
44.	1) spłaty raty kredytów z odsetkami	52 470 600	50 727 600	48 986 600	47 244 600	45 502 600	43 759 600
45.	2) spłaty rat pożyczek z odsetkami	-	-	-	-	-	-
46.	3) potenc. spłaty udzielonych poręczeń z należnymi odsetkami	-	-	-	-	-	-
47.	4) wykup papierów wartościowych wyemitowanych przez j.s.t. z odsetkami	-	-	-	-	-	-
48.	5) spłaty zobowiązań związanych z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami o których mowa w art., 5 ust.3 ufp (a+b+c)	-	-	-	-	-	-
	a) spłaty rat kredytów z odsetkami	-	-	-	-	-	-
	b) spłaty rat pożyczek z odsetkami	-	-	-	-	-	-
	c) wykup papierów wartościowych z odsetkami	-	-	-	-	-	-
49.	I. Wskaźnik rocznej spłaty łącznego zadłużenia do dochodu (poz.43 / poz.1) %	4,1	4,0	3,8	3,7	3,5	3,4
50.	I.1. Wskaźnik rocznej spłaty zadłużenia	4,1	4,0	3,8	3,7	3,5	3,4
51.	Dochody bieżące Db	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994
52.	Sprzedaż majątku Sm	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000
53.	Wydatki bieżące Wb	1 111 951 836	1 110 208 836	1 108 467 836	1 106 725 836	1 104 983 836	1 103 240 836
54.	Wskaźnik (Db+Sm-Wb)/Dog (poz.1)	13,3	13,5	13,6	13,7	13,9	14,0
55.	Spłata rat (R+O) (poz. 44+45+47)	52 470 600,0	50 727 600,0	48 986 600,0	47 244 600,0	45 502 600,0	43 759 600,0
56.	Wskaźnik z poz. 54 - średnia z 3 lat	13,1	13,2	13,3	13,5	13,6	13,7
57.	Wskaźnik (R+O)/Dog (poz. 44+45+47/poz. 1)	4,1	4,0	3,8	3,7	3,5	3,4

* w dochodach ujęto środki pomocowe na współfinansowanie

** zobowiązania długoterminowe w EUR według kursu z

Lp	Wyszczególnienie	Prognoza budżetu				
		2032r.	2033r.	2034r.	2035r.	2036r.
1.	A. Dochody:	1 283 084 994	1 283 084 994	1 283 084 994	1 283 084 994	1 283 084 994
2.	A1. dochody bieżące	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994
3.	A2. dochody majątkowe	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000
4.	w tym ze sprzedaży majątku	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000
5.	B. Wydatki:	1 246 584 394	1 246 584 394	1 249 738 194	1 275 671 983	1 283 084 994
6.	B1. wydatki bieżące	1 101 499 536	1 099 757 236	1 098 015 636	1 096 405 025	1 095 981 836
7.	B2. wydatki majątkowe	145 084 858	146 827 158	151 722 558	179 266 958	187 103 158
8.	C. NADWYŻKA/DEFICYT (A-B)	36 500 600	36 500 600	33 346 800	7 413 011	-
9.	D. FINANSOWANIE (D1-D2)	-36 500 600	-36 500 600	-33 346 800	-7 413 011	-
10.	D1. Przychody ogółem:	-	-	-	-	-
11.	D11. kredyty bankowe, w tym:	-	-	-	-	-
12.	D111. zaciągnięte w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 3 ufp	-	-	-	-	-
13.	D.12. pożyczki, w tym:	-	-	-	-	-
14.	D121. zaciągnięte w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 3 ufp	-	-	-	-	-
15.	D13. spłata pożyczek udzielonych	-	-	-	-	-
16.	D14. nadwyżka z lat ubiegłych, w tym:	-	-	-	-	-
17.	D141. środki na pokrycie deficytu	-	-	-	-	-
18.	D15. obligacje j.s.t.	-	-	-	-	-
19.	D151. wyemitowane w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 3 ufp	-	-	-	-	-
20.	D16. prywatyzacja majątku j.s.t.	-	-	-	-	-
21.	D17. inne źródła, w tym:	-	-	-	-	-
22.	D171. środki na pokrycie deficytu	-	-	-	-	-
23.	D2. Rozchody ogółem:	36 500 600	36 500 600	33 346 800	7 413 011	-
24.	D21. spłaty kredytów	36 500 600	36 500 600	33 346 800	7 413 011	-
25.	D111. zaciągniętych w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 3 ufp	-	-	-	-	-
26.	D22. spłaty pożyczek	-	-	-	-	-
27.	D221. zaciągniętych w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 3 ufp	-	-	-	-	-
28.	D23. pożyczki udzielone	-	-	-	-	-
29.	D24. lokaty w bankach	-	-	-	-	-
30.	D25. wykup obligacji samorządowych, w tym:	-	-	-	-	-
31.	D251. wyemitowanych w związku z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 3 ufp	-	-	-	-	-
32.	D26. inne cele	-	-	-	-	-
33.	E. UMORZENIE POŻYCZKI	-	-	-	-	-
34.	F. DŁUG NA KONIEC ROKU**	77 260 411	40 759 811	7 413 011	-	-
35.	1) wyemitowane papiery wartościowe	-	-	-	-	-
36.	2) zaciągnięte kredyty	77 260 411	40 759 811	7 413 011	-	-
37.	3) zaciągnięte pożyczki	-	-	-	-	-
38.	4) przyjęte depozyty	-	-	-	-	-
39.	5) wymagalne zobowiązania	-	-	-	-	-
40.	6) zobowiązania związane z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust.3 ufp (a+b+c)	-	-	-	-	-
	a) kredyty	-	-	-	-	-
	b) pożyczki	-	-	-	-	-
	c) emitowane papiery wartościowe	-	-	-	-	-
41.	G. Wskaźnik łącznego długu do dochodu (poz.34 / poz.1) %	6,0	3,2	0,6	-	-
42.	G.1. Wskaźnik długu do dochodu (poz.34-poz.40/ poz.1) %	6,0	3,2	0,6	-	-
43.	H. OBCIĄŻENIE ROCZNE BUDŻETU z tytułu spłaty zadłużenia	42 018 300	40 276 000	35 380 600	7 831 111	-
44.	1) spłaty raty kredytów z odsetkami	42 018 300	40 276 000	35 380 600	7 831 111	-
45.	2) spłaty rat pożyczek z odsetkami	-	-	-	-	-
46.	3) potenc. spłaty udzielonych poręczeń z należnymi odsetkami	-	-	-	-	-
47.	4) wykup papierów wartościowych wyemitowanych przez j.s.t. z odsetkami	-	-	-	-	-
48.	5) spłaty zobowiązań związanych z umową zawartą z podmiotem dysponującym środkami o których mowa w art. 5 ust.3 ufp (a+b+c)	-	-	-	-	-
	a) spłaty rat kredytów z odsetkami	-	-	-	-	-
	b) spłaty rat pożyczek z odsetkami	-	-	-	-	-
	c) wykup papierów wartościowych z odsetkami	-	-	-	-	-
49.	I. Wskaźnik rocznej spłaty łącznego zadłużenia do dochodu (poz.43 / poz.1) %	3,3	3,1	2,8	0,6	-
50.	I.1. Wskaźnik rocznej spłaty zadłużenia	3,3	3,1	2,8	0,6	-
51.	Dochody bieżące Db	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994	1 267 084 994
52.	Sprzedaż majątku Sm	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000	16 000 000
53.	Wydatki bieżące Wb	1 101 499 536	1 099 757 236	1 098 015 636	1 096 405 025	1 095 981 836
54.	Wskaźnik (Db+Sm-Wb)/Dog (poz. 1)	14,2	14,3	14,4	14,5	14,6
55.	Spłata rat (R+O) (poz. 44+45+47)	42 018 300,0	40 276 000,0	35 380 600,0	7 831 111,0	0,0
56.	Wskaźnik z poz. 54 - średnia z 3 lat	13,9	14,0	14,2	14,3	14,4
57.	Wskaźnik (R+O)/Dog (poz. 44+45+47/poz. 1)	3,3	3,1	2,8	0,6	0,0

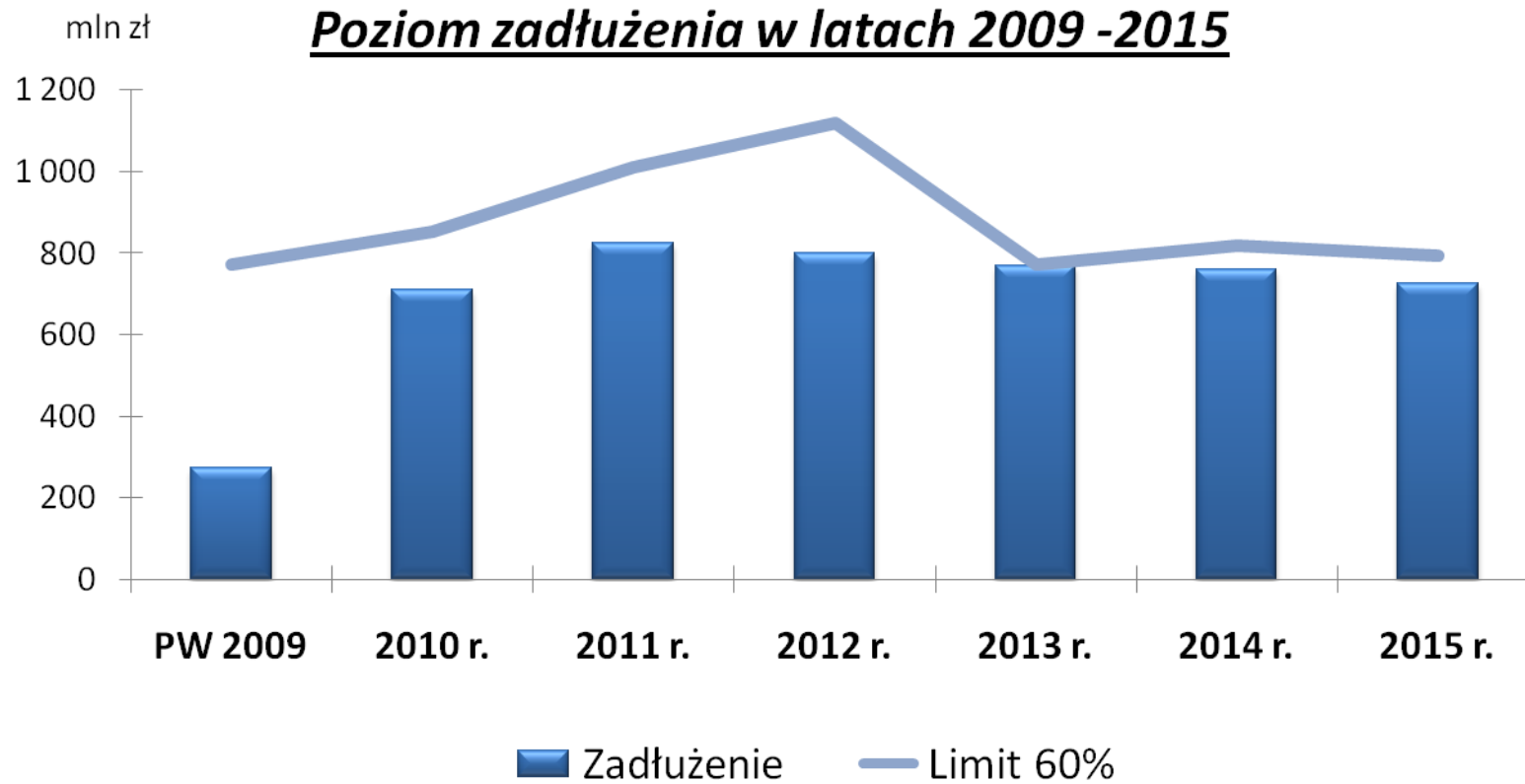
* w dochodach ujęto środki pomocowe na współfinansowanie

** zobowiązania długoterminowe w EUR według kursu z

*Graficzna prezentacja struktury zadłużenia
i struktury finansowania inwestycji*

POLITYKA FINANSOWA MIASTA SZCZECIN

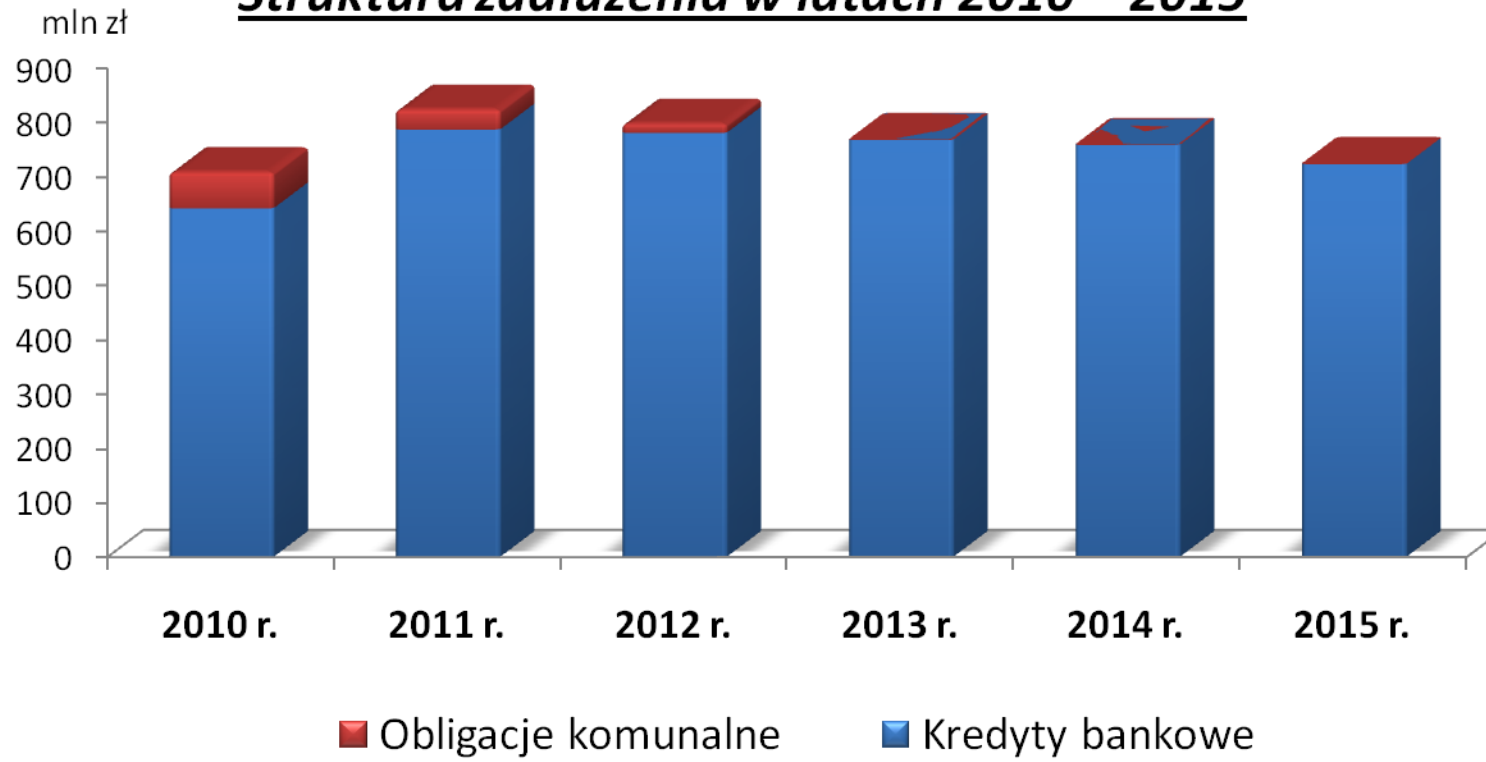
567865309125689000017200542671243876129087615237890125412678012870909756251276543987654320965434367980116253478935267809876345267918790126543908765990987643216543178907639001234654327890654367801254378901245690876124567865309125689000017200542671243876129087615237890125412678098125678001098712453267512478651790012543678125699995347011

POLITYKA FINANSOWA MIASTA SZCZECIN

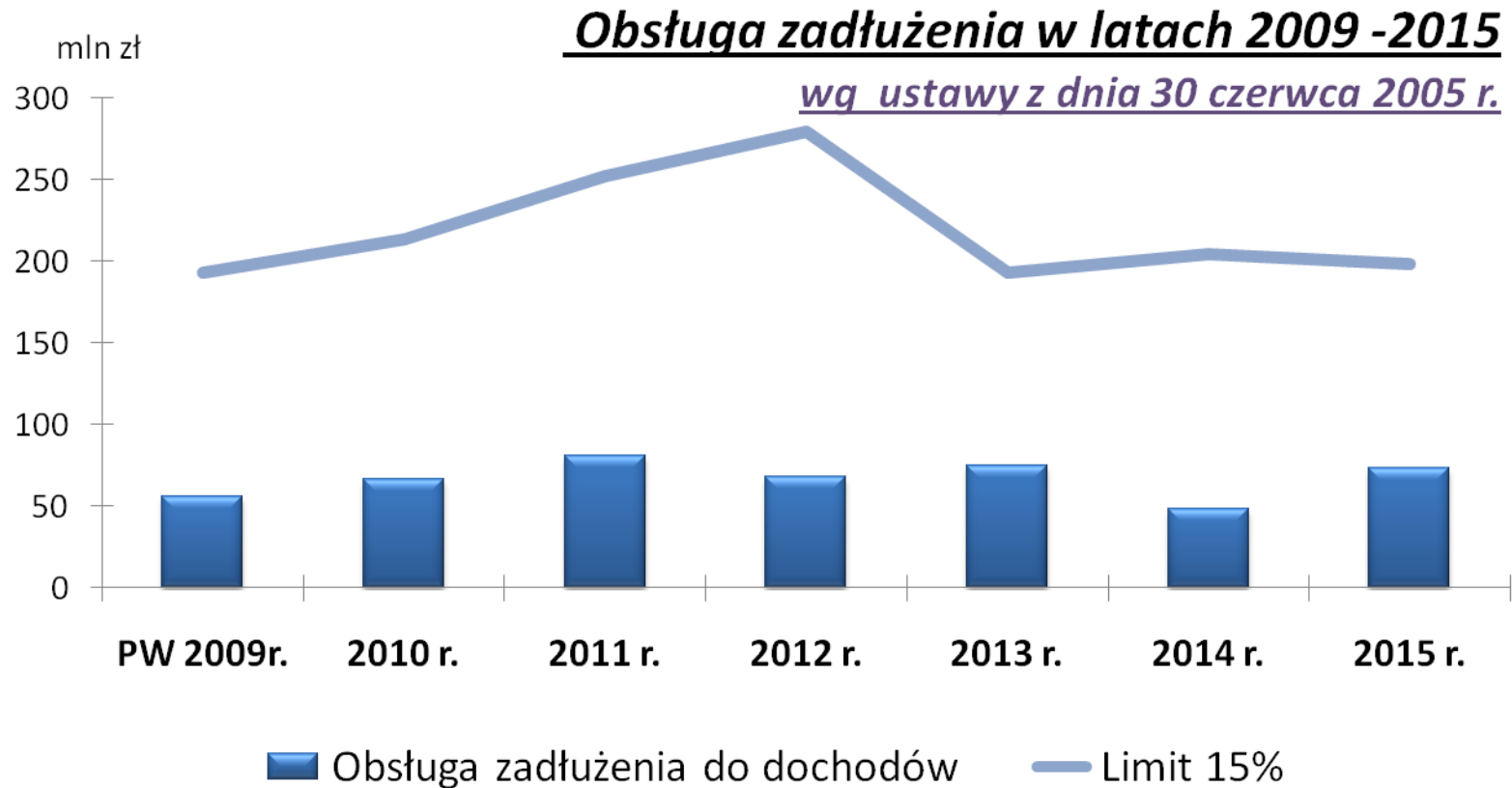
Struktura zadłużenia w latach 2010 – 2015

567865309125689000017200542671243876129087615237890125412678012870909756251276543987654320965434367980116253478935267809876345267918790126543908765990987643216543178907639001234654327890654367801254378901245690876124567865309125689000017200542671243876129087615237890125412678098125678001098712453267512478651790012543678125699995347011

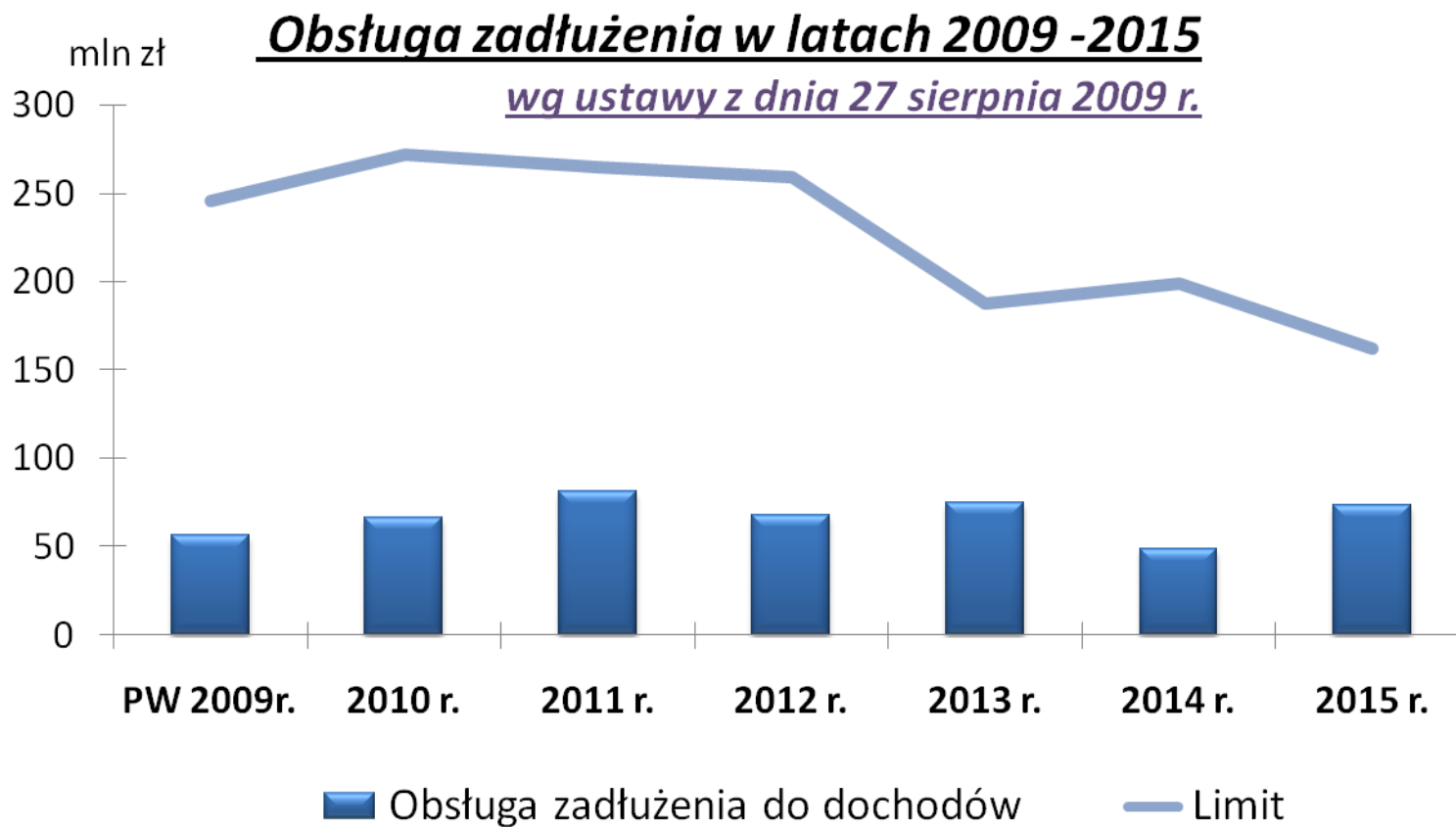

POLITYKA FINANSOWA MIASTA SZCZECIN

POLITYKA FINANSOWA MIASTA SZCZECIN

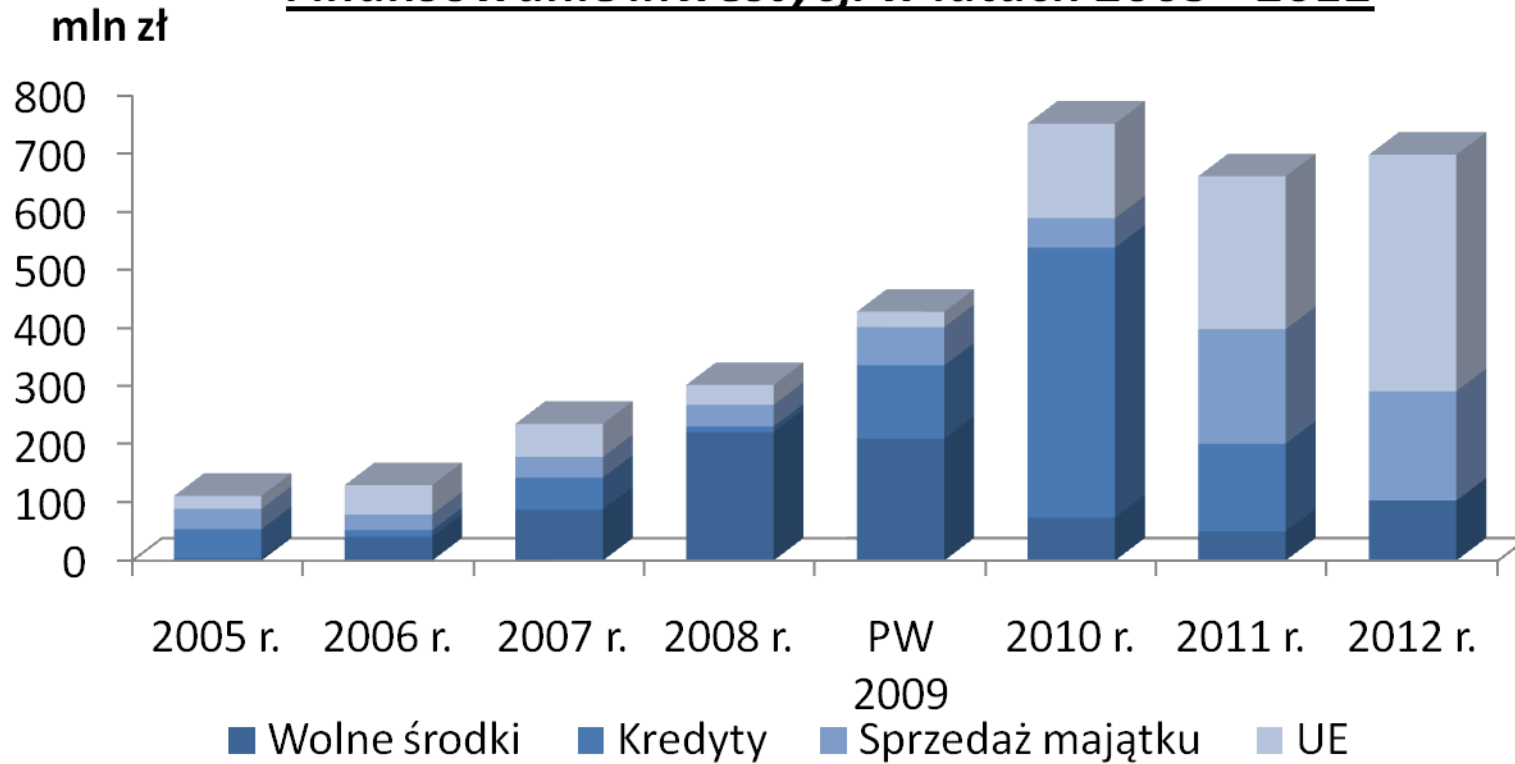
567865309125689000017200542671243876129087615237890125412678012870909756251276543987654320965434367980116253478935267809876345267918790126543908765990987643216543178907639001234654327890654367801254378901245690876124567865309125689000017200542671243876129087615237890125412678098125678001098712453267512478651790012543678125699995347011

POLITYKA FINANSOWA MIASTA SZCZECIN

Finansowanie inwestycji w latach 2005 - 2012

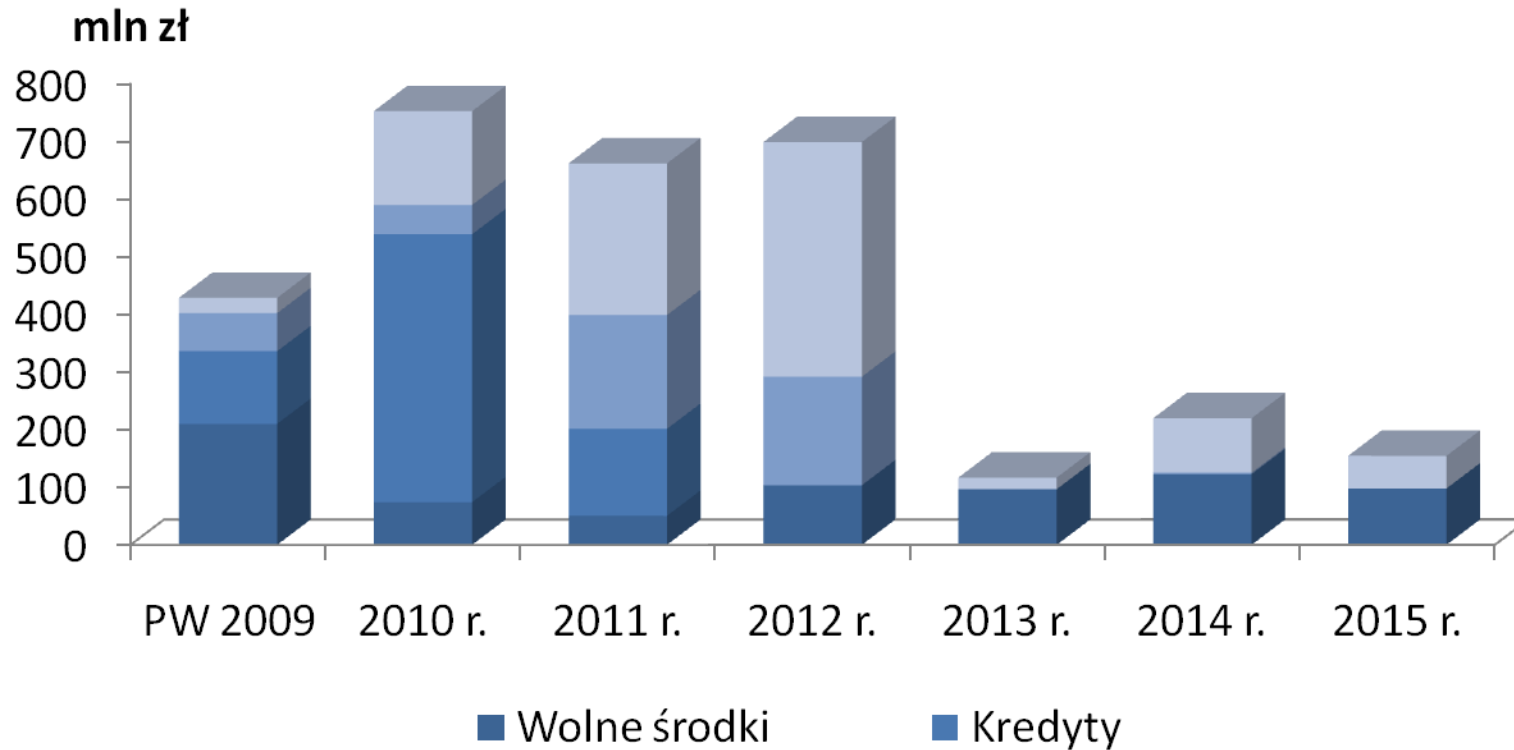
567865309125689000017200542671243876129087615237890125412678012870909756251276543987654320965434367980116253478935267809876345267918790126543908765990987643216543178907639001234654327890654367801254378901245690876124567865309125689000017200542671243876129087615237890125412678098125678001098712453267512478651790012543678125699995347011

POLITYKA FINANSOWA MIASTA SZCZECIN

Finansowanie inwestycji w latach 2009 - 2015

567865309125689000017200542671243876129087615237890125412678012870909756251276543987654320965434367980116253478935267809876345267918790126543908765990987643216543178907639001234654327890654367801254378901245690876124567865309125689000017200542671243876129087615237890125412678098125678001098712453267512478651790012543678125699995347011